

Nr 140.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till landsfiskalerna m. fl.; given Stockholms slott den 23 februari 1951.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF.

Eije Mossberg.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås en omläggning av landsfiskalsorganisationen. Denna innebär i huvudsak följande.

Antalet landsfiskalsdistrikt reduceras med 58 till 341. Landsfiskals-tjänsten delas i ett distrikt utöver dem, där sådan delning redan skett. För två distrikt i Stockholms län och två i Göteborgs och Bohus län inrättas gemensam utmätningsmannatjänst.

Antalet landsfiskalstjänster minskas med 55 till 355. Samtliga landsfiskalstjänster placeras i lönegrad Ca 27 utom nio tjänster i de största distrikten, vilka uppflyttas till lönegrad Ca 29.

Nya tjänster såsom biträdande landsfiskal med placering i lönegrad Ce 25 inrättas i 16 distrikt.

Antalet landsfiskalsassistenter minskas med 28 till 148, samtliga med fast stationeringsort. För vikarieändamål och såsom förstärkning av den kvalificerade arbetskraften beräknas 60 à 70 färdigutbildade aspiranter mot nu ett 60-tal.

De nuvarande 176 konstapelstjänsterna i lönegrad Ce 14, ävensom en övertalig dylik tjänst utgå ur personalplanen. Övergångsvis bibehållas 1 — *Bihang till riksdagens protokoll 1951. 1 saml. Nr 140.*

konstapelstjänsterna i vissa distrikt i avvaktan på en förstärkning av polisväsendet; i distriktet hålles under tiden närmast lägre biträddestjänst vakant.

Antalet kontoristbefattningar ökas med 90 till 100 och antalet kansli-biträdesbefattningar med 147 till 249. Samtliga placeras på extra ordinarie stat. Antalet biträden för skriv- och kontorsgöromål i reglerad befordringsgång ökas med 35 till 433. Hela antalet på personalplanen upptagna biträddestjänster ökas sålunda med 272 till 782.

I samband med genomförandet av organisationen förtidspensioneras vissa äldre landsfiskaler. Landsfiskaler, som ej äro fullt tjänstedugliga, överföras på övergångsstat.

Tiden för landsfiskalselevernas provtjänstgöring på landsfogdeexpedition minskas från tre till två månader och tiden för deras praktiska tjänstgöring vid Stockholms poliskår utsträcker från sex till sju månader.

Staten övertager skyldigheten att hålla tjänstelokaler och inventarier.

Den nya organisationen genomföres den 1 januari 1952 i samband med ikraftträdandet av den nya kommunala indelningen.

Avlönings- och omkostnadsanslagen för nästa budgetår beräknas till 12 000 000 kronor resp. 2 450 000 kronor. Härjämte uppföres ett nytt anslag för utrustning av landsfiskalskontor m. m. å 850 000 kronor.

*Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23
februari 1951.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, finans- och civildepartementen anför chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Mossberg.

I årets statsverksproposition, elfte huvudtiteln, punkterna 173 och 174, upptogs anslagen till avlöningar och omkostnader för landsfiskalerna m. fl. med allenast preliminärt beräknade belopp, 11 825 000 resp. 2 535 000 kronor. Anledningen härtill var, att 1947 års landsfiskalsutredning avgivit ett betänkande angående ny landsfiskalsorganisation, vilket var av betydelse för anslagsberäkningen. Vid tiden för statsverkspropositionens färdigställande var betänkandet föremål för remissbehandling.

Sedan remissvaren nu inkommit, torde jag få anmäla anslagsärendet i dess helhet till slutlig prövning.

I. Inledning.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 30 maj 1947 tillkallade jag den 26 juni samma år 4 sakkunniga för utredning rörande landsfiskalsorganisationen. De sakkunniga voro landshövdingen E. A. Westling, ordförande, ledamoten av riksdagens andra kammare J. W. Mårtensson, landsfogden, numera landssekreteraren M. B. O. Stiernström och avdelningschefen i inrikesdepartementet, kanslirådet A. V. R. Tottie. Enligt utredningsdirektiven skulle de sakkunniga, om så befundes lämpligt, få redovisa sitt arbetsresultat i etapper. De sakkunniga, som antagit benämningen 1947 års landsfiskalsutredning, ha den 2 november 1950 avgivit betänkande angående ny landsfiskalsorganisation.

Över betänkandet ha, efter remiss, yttranden avgivits av riksåklagarämbelet, telegrafstyrelsen, statskontoret, riksräkenskapsverket, statens löne-

nämnd, statens organisationsnämnd, riksarkivet, länsstyrelserna i samtliga län — efter hörande av landsfogdarna i länen — styrelsen för statens polisskola, civilförsvarsstyrelsen, nämnden för antagande av aspiranter å landsfiskalstjänst, 1947 års biträdesutredning, 1949 års tjänsteförteckningskommitté, SOS-utredningen, föreningarna Sveriges landsfiskaler, Sveriges landsfiskalsassistenter, Sveriges landsfiskalsbiträden och Sveriges kvinnliga landsfiskalsbiträden ävensom svenska polisförbundet, svenska landskommunernas förbund och svenska stadsförbundet.

II. Nuvarande förhållanden m. m.

Landsfiskalernas arbetsuppgifter. Vid 1940 och 1941 års riksdagar (prop. nr 219/1940, riksd. skr. nr 438; prop. nr 225/1941, riksd. skr. nr 442) beslutades en allmän lönereglering för landsfiskalerna. Samtidigt genomfördes en skärpning av villkoren för behörighet till landsfiskalstjänst.

Utredningen erinrar, att den i en skrivelse den 3 december 1948 med förslag till provisorisk lönereglering för landsfiskalerna rörande landsfiskalernas arbetsuppgifter anförde i huvudsak följande.

Landsfiskalernas arbetsuppgifter lämnades i stort sett oförändrade. Alltjämt omfattar deras arbetsområde tre huvudgrupper av göromål, nämligen polis-, åklagar- och utmätningsuppgifter. För landsfiskalerna gäller instruktionen av den 30 december 1947 (nr 999), vilken upptager huvudsakligen samma bestämmelser som den tidigare gällande. Därutöver ha emellertid tillagts föreskrifter, som föranletts av den nya rättegångsordningen samt omläggningen av uppördssystemet.

Landsfiskalens befattning med utsökning göromål har två sidor. Han skall såsom utmätningsman fullgöra vad överexekutor förordnar, verkställa dom samt i vissa fall förrätta utmätning och lämna handräckning. I fråga om underhållsskyldiga skall han vidtaga vissa på utmätningsman ankommande åtgärder. Hans andra uppgift som utmätningsman är att verkställa indrivning och redovisning av skatter, allmänna avgifter och böter m. m. Han skall vidare verkställa inventering hos exekutionsbiträden och hos vissa polismän.

Vad angår åklagar göromålen är landsfiskalen inom sitt distrikt allmän åklagare i alla fall, där åtalsrätten icke uteslutande tillkommer annan åklagarmyndighet — vanligen landsfogden — eller där icke särskild åklagare blivit förordnad. Fördelningen av åklagaruppgifterna mellan landsfogden och landsfiskalen är i stort sett så avvägd, att landsfogden skall åtala grövre och ur juridisk synpunkt mera svårbedömda brott, vanligen brott för vilka straffet kan uppgå till straffarbete i 4 år eller mera. Landsfiskalen har anförtratts åtalsrätten för övriga brott enligt allmänna strafflagen, däribland stöld-, bedrägeri- och förskingringsbrotten, ävensom samtliga brott utanför strafflagens område. Landsfiskalen handhar vissa straffprocessuella tvångsmedel, såsom anhållande, husrannsakan etc. I mål, som ligga inom landsfiskalens kompetensområde, är han åklagare även i hovrätt. Fullföljd till högsta domstolen kan medgivas av riksåklagarämbetet.

Såsom åklagare har landsfiskalen att pröva frågan om eftergift av åtal. Genom institutet strafföreläggande ha vissa dömande funktioner tilldelats honom.

Polisgöromålen avse ordnings- och kriminalpolis-tjänst samt annan polisverksamhet.

Ordningsspolisgöromålen äro av växlande slag, såsom åtgärder till förekommande av brott, övervakande av trafiksäkerheten samt av ordningen på nöjesplatser och vid tillställningar, möten, folksamlingar etc.

Kriminalpolisgöromålen stå i nära samband med landsfiskalernas åklagarfunktioner och avse åtgärder till beivrande av begångna brott. Härunder falla sådana åtgärder som spaning efter brottslingar, gripande, förhör och transport av dylika, utredningar innefattande brottsplatsundersökningar och insamlande av indicier samt annan bevisning, hörande av vittnen m. m.

Övriga polisgöromål äro mångskiftande. Såsom polismyndighet inom distriktet har landsfiskalen att pröva vissa tillståndsärenden, att granska anmälningar m. m. samt att kontrollera författningarnas efterlevnad. Landsfiskalen bör ägna uppmärksamhet åt fattigvård, samhällets barnavård och ungdomsskydd samt allmän hälsovård. Han skall vidare för länsstyrelsen anmäla behov av ingripanden på nämnda områden ävensom på samfärds-selns område eller då tillämpning erfordras av bestämmelser i de s. k. stadsstadgorna och byggnadslagen. Han skall dessutom öva tillsyn över utläningar, bettlare, lösdrivare och alkoholister.

Vid sidan av dessa polisgöromål har landsfiskalen som den allmänna administrativa myndigheten i sitt distrikt att tillhandagå länsstyrelsen och andra myndigheter med yttranden angående förhållanden, som beröra distriktet, utredningar om personer inom detta, införskaffande av andra slag av upplysningar, förande av talan för det allmänna i rättegångar, vid syner och andra förrättningar m. m.

En maktpåliggande uppgift utanför landsfiskalernas egentliga område är deras befattning med civilförsvaret. De äro författningssenligt skyldiga att åtaga sig uppdrag inom detta. Landsfiskalen är i regel civilförsvarschef i sitt distrikt och har i denna egenskap bl. a. att upprätta organisationsplaner och i övrigt att organisera civilförsvaret inom distriktet samt att under krig eller beredskapstillstånd leda detta.

Den nya rättegångsordningen torde i väsentlig mån ha inverkat på arbetsuppgifternas omfattning. Antalet tingsförhandlingar har enligt hittillsvarande erfarenhet avsevärt utökats. I mål, som fullföljas till hovrätt, blir tidsutdräkten betydligt större än tidigare, då landsfiskalen ofta måste använda flera dagar för inställelsen. Utredningsarbetet och förberedelsen av målen synes kräva mera tid, när allt material, som åklagaren vill åberopa vid huvudförhandlingen, måste föreligga färdigt, när åtal väckes. Detta ställer även större krav på omdöme, förutseende och noggrannhet. Som en följd av det nya rättegångsförfarandet samt den fortgående omläggningen av straffsystemet bör landsfiskalen vidare fatta ståndpunkt till och giva rätten del av sin uppfattning om vilken av de nu alltmer talrika reaktionsformerna mot brott, som i det enskilda fallet får anses vara den ur kriminalpolitisk synpunkt lämpligaste för den skyldiges tillrättaförande.

Utredningen framhåller, att ökningen av arbetet med åtalen visat sig icke vara en övergångsföreteelse. Enligt de upplysningar, som utredningen numera erhållit, har arbetet snarare tenderat att ytterligare öka. Åklagarens

nya ställning innebär en så avgörande ändring i fråga om ansvar och arbetsbelastning, att detta i och för sig motiverar en omprövning av organisationen jämte landsfiskalernas löneställning.

Även landsfiskalernas befattning med indrivning av oguldna skatter och med utmätningssmannagöromål i övrigt har undergått förändringar. Det är dock ännu tämligen svårt att få ett grepp om dessa, då uppbördsreformens verkningar ännu ej kunna helt överblickas. Från flera håll har utredningen vid sina senaste studiebesök fått höra, att restskattegöromålen tendera att få samma omfattning som före uppbördsreformen. I viss mån äro dessa förhållanden beroende av växlingar i de ekonomiska konjunkturerna.

Landsfiskalernas arbete som polischefer har under de senaste åren påverkats bl. a. av växande trafik, ökad rörlighet på arbetsmarknaden och bosättning inom många distrikt av talrika utlänningar. Ehuru utvecklingen på det kommunala polisväsendets område i stort sett visat en sakta fortgående förbättring beträffande personalresurserna, måste alltjämt på åtskilliga landsfiskalskontor mycken tid nedläggas på polisiärt arbete. I den mån allt flera polistjänster på landsbygden kunna besättas med polisskoleutbildad personal och antalet polisdistrikt med polismän i förmansställning ökar, minskas behovet av personal med polisutbildning på landsfiskalskontoren.

I egenskap av statsförvaltningens lokala utposter i administrativt hänseende ha landsfiskalerna i viss mån fått vidgade uppgifter på grund av decentralisering av en del funktioner och befogenheter från högre myndigheter. Bl. a. få de numera självständigt handlägga ärenden om förvärv av ammunition, förvaring av eldfarliga oljor och explosiva varor, vissa slag av uppehållstillstånd för utlänningar, lotterier av viss storlek m. m.

Landsfiskalernas befattning med civilförsvaret har under senare år medfört ett arbete, som ofta varit svårt att medhinna vid sidan om övriga uppgifter. F. n. äro de flesta landsfiskalerna civilförsvarschefer inom sina distrikt och åtnjuta härför särskild ersättning från civilförsvarsanslag. Därutöver utgår merendels visst bidrag till arbetshjälp. Från många landsfiskalers sida ha framkommit önskemål om befrielse från uppgiften att vara civilförsvarschef eller yrkanden om ökad ersättning och höjt bidrag till arbetshjälp. Då starka skäl tala för att civilförsvarets botteninstans bör vara uppbyggd på landsfiskalernas medverkan, har utredningen för sin del utgått från, att någon ändring i fråga om skyldigheten för landsfiskal att mottaga uppdrag såsom civilförsvarschef icke kommer att vidtagas.

I fråga om landsfiskalernas resor har utredningen fått den uppfattningen, att praxis är synnerligen växlande, i allmänhet beroende på de olika landsfiskalernas personliga läggning. Genom att i större omfattning anlita polisväsendets personal för utredningsresor borde landsfiskalerna kunna vinna ökad tid för övriga göromål.

Distriktsindelningen. Utredningen erinrar, att landsfiskalsorganisationen tillkom i samband med 1917 års omorganisation av fögderiförvaltningen. Närmast dessförinnan var riket indelat i 516 länsmansdistrikt. Genom 1917 års reform fastställdes antalet landsfiskalsdistrikt till 489. Därjämte fanns ett på enskilt initiativ och på enskild bekostnad organiserat extra landsfiskalsdistrikt (Malmbergets).

Under 1920- och 1930-talen verkställdes flera förberedande utredningar om landsfiskalsinstitutionens omläggning. På grundval av ett förslag av 1937 års landsfiskals- och stadsfiskalsutredning, vilket framlades för 1940 års riksdag, minskades antalet distrikt till 409. De sakkunnigas plan för distriktsindelningen accepterades i princip av Kungl. Maj:t och riksdagen. Utformningen av detaljförslaget överlämnades till Kungl. Maj:t. Efter överarbetning av indelningsplanen minskades år 1941 antalet distrikt till 408.

Efter 1940—41 års reform har antalet distrikt genom sammanslagningar ytterligare minskats till 399.

Vid 1940 års principbeslut om ny landsfiskalsorganisation beslöts, att endast städer, som erbjöde en tillräcklig arbetsbörda för en åklagare, som tillika vore polischef, skulle utgöra egna åklagardistrikt. Övriga städer skulle ingå i landsfiskalsdistrikt. Gränsen drogs vid en ungefärlig befolkningssiffra av något under 10 000 invånare. Enligt samma beslut skulle vidare de särskilda distriktsåklagartjänsterna i vissa köpingar indragas.

Rörande vissa städers och köpingars ställning i berörda hänseende lämna utredningen följande redogörelse.

Den 1 oktober 1950 stodo endast följande städer, som avsetts skola ingå i landsfiskalsdistrikt, fortfarande helt utanför landsfiskalsorganisationen, nämligen Sölvesborg (4 449 inv.), Falköping (11 021 inv.), Hjo (3 354 inv.) och Skara (8 324 inv.). Ronneby (7 079 inv.) har formellt införlivats med Ronneby landsfiskalsdistrikt, ehuru staden alltjämt har stadsfogde och stadsfiskal.

Följande städer, som i polis- och åklagarhänseende ingå i landsfiskalsdistrikt, ha fortfarande egna utmätningsmän, nämligen Skänninge (2 278 inv.), Marstrand (1 239 inv.) och Åmål (7 973 inv.). I Enköping (9 967 inv.), som ingår i landsfiskalsdistrikt, är magistraten utmätningsman. I Nora (3 490 inv.), som likaledes ingår i landsfiskalsdistrikt och som den 1 januari 1951 lägges under landsrätt, skall stadsfogdetjänsten övergångsvis bibehållas.

Städerna Vetlanda (7 647 inv.), Laholm (3 014 inv.), Arvika (15 071 inv.) och Boden (11 314 inv.) tillhöra i utmätningshänseende landsfiskalsdistrikt men ha stadsfiskal. I Boden är stadsfiskalen statsavlönad och chef för den statliga poliskåren i staden.

I köpingarna Stocksund, Åhus och Smedjebacken finnas alltjämt särskilda distriktsåklagartjänster.

Utredningen framhåller, att en särskild anledning till översyn av landsfiskalsorganisationen utgör den ojämnhet i distriktsindelningen, som kvarstår alltsedan senaste omorganisation och som genom inträdda befolk-

ningsförändringar samt genom inkorporeringar eller andra administrativa indelningsändringar under senare år kommit att på många håll framträda tydligare. Ett förhållandevis stort antal distrikt ha så liten arbetsbörda, att landsfiskalen icke kan erhålla full sysselsättning med kvalificerade göromål utan delvis måste själv syssla med rutinmässigt arbete av enklare natur. I andra distrikt åter ha folkmängdens tillväxt och förändringar i näringslivets struktur medfört, att arbetsbördan vuxit på ett sätt, som krävt personalförstärkning. Under tiden efter år 1941 ha av detta skäl åtskilliga förändringar vidtagits genom partiella reformer.

Genom minskningen till följd av den nya kommunindelningen av antalet landskommuner från 2 281 till 821 har särskilt i södra Sverige grunden för nuvarande distriktsindelning i åtskilliga distrikt kommit att rubbas. De nya kommungränserna skära nämligen i ett stort antal fall bestående distriktsgränser.

Landsfiskalsutredningen betonar, att pågående arbete inom 1948 års polisutredning rörande en reform av polisväsendet äger samband med utredningens undersökningar så tillvida, att en polisreform kan väntas utmyнна i förslag att bilda större polisdistrikt. I anslutning till vad som redan tillämpas i vissa län har det framstått som en lämplig utväg att låta varje åklagardistrikt utgöra ett polisdistrikt med enhetlig ledning. Det finns anledning att nu i ett sammanhang söka överblicka behovet av jämkningar i distriktsindelningen, med hänsyn till ovan anförda förhållanden.

Personalorganisationen. Gällande personalförteckning upptager 410 landsfiskaler, varav 7 i Ca27, 43 i Ca26 och 360 i Ca25. Å övergångsstat finnas uppförda 4 landsfiskaler. Tre ordinarie tjänster skola hållas vakanta så länge tre av de å övergångsstat upptagna landsfiskalerna kvarstå i tjänst. En tjänsteman å övergångsstat tjänstgör i länsstyrelse.

Bland de 410 tjänsterna ingå 9 befattningar för polischef-åklagare och 9 befattningar för utmätningsmän i tudelade distrikt. I Solna distrikt finnes jämte polischefen-åklagaren en särskild åklagare huvudsakligen för militärmål.

Av landsfiskalstjänsterna i 27 lönegraden innehas sex av polischeferna-åklagarna i de största tudelade distrikt. Därjämte tillhör landsfiskalen i Hisings distrikt denna lönegrad. Uppdelningen av övriga landsfiskalstjänster på 25 och 26 lönegraderna skedde år 1940 väsentligen efter distriktens folkmängd med beaktande i viss mån av dåvarande arbetsbörda.

Utredningen upplyser, att jämsides med den ökning av arbetsbördan, som ägt rum, krav framkommit på en förbättrad löneställning för landsfiskalerna såsom en kompensation för det ökade ansvar och de skärpta fordringar utvecklingen medfört. Dessa önskemål ha vuxit i styrka efter den omläggning av uppbördsväsendet, som genomfördes år 1946, och den löne-reglering varigenom häradskrivarna samtidigt erhöilo en löneställning två

lönegrader högre än flertalet landsfiskaler. Önskemålen ha vunnit ytterligare aktualitet genom den inverkan som särskilt rättegångsreformen utövat på landsfiskalernas arbetsbörda. En översyn av landsfiskalsorganisationen bör enligt utredningen även omfatta en prövning av landsfiskalernas löneställning.

Enligt beslut av Kungl. Maj:t den 18 juni 1949 skola i landsfiskalsdistrikten finnas landsfiskalsassistenter till det antal och med den placering på distrikt, som framgår av särskild förteckning. Förteckningen upptager 176 assistenttjänster för hela riket, varav 10 tjänster icke äro bundna till visst distrikt.

Den, som förordnas att inneha i personalplanen för landsfiskalsdistrikten upptagen tjänst såsom landsfiskalsassistent, skall placeras i lönegrad Ce 20. Efter att tre år ha innehaft dylik tjänst kan assistenten uppflyttas till lönegrad Ce 22. Länsstyrelse kan besluta, att assistent tillfälligt lösgöres från sin tjänstgöring inom visst distrikt och i stället tjänstgör som assistent utan fast stationeringsort. För rekryteringspersonalen gäller, att färdigutbildad landsfiskalsaspirant skall antagas till tjänsteman i lönegrad Cf 16 samt efter ett år befordras till extra ordinarie tjänsteman i lönegrad Ce 20.

Personalplanen för landsfiskalsdistrikten upptager vidare 176 befattningar som konstapel i lönegrad Ce 14, varjämte i ett distrikt finnes en övertalig dylik tjänst, som skall indragas, när innehavaren avgår.

Dessa tjänster, som tidigare voro placerade i 13 lönegraden och då benämndes kontorister med polismans förordnande, uppflyttades år 1949 på förslag av utredningen till lönegrad Ce 14. Såsom skäl för uppflyttningen åberopades, att befattningshavarna med hänsyn till arbetsuppgifternas art vore att jämställa med fjärdingsmän. Uppflyttningen avsåg att utgöra en provisorisk åtgärd för att motverka en alltför stark avgång från banan. Det förutsattes, att tjänsternas framtida ställning skulle prövas i samband med förslag beträffande organisationen i sin helhet inom landsfiskalsväsendet.

Konstapelsbefattningarna äro förbehållna manliga befattningshavare. För antagande till konstapel i lönegrad Ce 14 fordras genomgången konstapelsutbildning vid polisskola. Aspirant till konstapeltjänst skall antagas högst i lönegrad Cg 7, och befordran sker efter ett år till Ce 9 samt efter ytterligare två år till Ce 11. Polisskoleutbildade sökande kunna placeras omedelbart i högst Cg 11 och uppflyttas efter ett år till Ce 14. Den tjänsteman i Ce 11, som icke inom tre år från vunen anställning i denna lönegrad förskaffat sig angivna polisutbildning, skall uppsägas från sin befattning.

I 11 distrikt i Jämlands, Västerbottens och Norrbottens län skola konstapelstjänsterna hållas vakanta, så länge 11 i dessa distrikt befintliga kanslibiträden på övergångsstat i lönegrad Ca 11 finnas kvar i tjänst.

Slutligen skall enligt gällande personalplan finnas följande biträdespersoner inom landsfiskalsorganisationen, nämligen 10 kontorister (13 lönegraden), 102 kanslibiträden (11 lönegraden) samt 398 biträden i regle-

rad befordringsgång, eller tillhopa 510 personer. Av biträdena i reglerad befordringsgång äro 149 ordinarie kontorsbiträden i Ca 8. Biträdespersonalen i övrigt har icke-ordinarie anställning. Härjämte finnas å övergångsstat 11 kanslibiträden i Ca 11. Utredningen upplyser, att länsstyrelserna i vissa län tilldelat ett antal landsfiskalsdistrikt extra biträden utöver i gällande personalplan angivet antal. De inhämtade uppgifterna ge vid handen, att av dessa extra biträden 52 kunna betraktas såsom stadigvarande.

Departementschefen.

Genom den omorganisation, som trädde i kraft den 1 oktober 1941, nedbringades antalet landsfiskalsdistrikt väsentligt. Samtidigt ändrades landsfiskalernas löne- och anställningsförhållanden. Sålunda blevo tjänsterna, vilka dessförinnan varit oreglerade, inplacerade i lönegrad enligt då gällande avlöningsreglemente. Kompetenskraven skärptes och åtgärder vidtogos för att ordna utbildningen av aspiranter. Slutligen reglerades frågan om biträdeshjälp åt landsfiskalerna.

Förutsättningarna för 1941 års omorganisation ha sedermera väsentligen rubbats på grund av samhällslivets allmänna utveckling och reformer på olika områden av rättsväsendet och administrationen. Sålunda har arbetsbördan för landsfiskalerna vuxit till följd av ökad trafik och större rörlighet på arbetsmarknaden samt bosättning av utlänningar inom landet i betydligt större utsträckning än tidigare. Genom bl. a. decentraliseringsåtgärder inom förvaltningen ha landsfiskalerna tillförts nya arbetsuppgifter. Genomförandet av en ny processordning har haft stor betydelse för landsfiskalernas arbete. Det processmaterial, som en åklagare vill åberopa, måste numera vara i sin helhet färdigt vid huvudförhandlingen. Han måste också inför domstol självständigt utföra sin talan och förebringa sin bevisning. Härigenom ha kraven på åklagarnas omdöme, förutseende och noggrannhet ökats, varjämte utredningsarbetet blivit betydligt mer tidskrävande än tidigare. Slutligen har utvecklingen av civilförsvaret kommit att ställa större fordringar på landsfiskalerna i deras egenskap av civilförsvarschefer. Den ökade arbetsbelastningen på landsfiskalskontoren och en mindre tillfredsställande biträdestilldelning har föranlett en föga ändamålsenlig fördelning av göromålen mellan högre och lägre befattningshavare. Någon kompensation för det ökade ansvar och de skärpta fordringar, som utvecklingen medfört, i form av förbättrad löneställning ha landsfiskalerna icke erhållit.

Ehuru efter år 1941 åtskilliga ändringar genomförts beträffande indelningen i landsfiskalsdistrikt, kvarstå likväl i många fall väsentliga skillnader i storlek och arbetsbördan mellan distrikten. Dessa ojämnheter ha accentuerats genom bl. a. befolkningsförändringar, inkorporeringar och ändringar i näringslivets struktur. Åtskilliga distrikt äro nu så små, att arbetsbördan i dem ej medger en rationell arbetsfördelning. Vidare har Kungl. Maj:t genom

särskilda beslut under åren 1949 och 1950 förordnat om ny indelning av landet i borgerliga kommuner, vilken skall träda i kraft den 1 januari 1952. Därest landsfiskalsdistrikten icke anpassades efter den nya kommunindelningen, skulle i ett avsevärt antal fall delar av en nybildad kommun komma att ingå i skilda landsfiskalsdistrikt.

Enligt min mening kan landsfiskalsorganisationen ej längre anses vara i alla avseenden ändamålsenligt anpassad efter nuvarande förhållanden. Med hänsyn härtill bör man nu företaga en omprövning av distriktsindelningen och kontorsorganisationen samt landsfiskalernas avlöningsförhållanden. I samband härmed böra även vissa andra spörsmål rörande organisationen upptagas till övervägande.

III. Förslag till ny landsfiskalsorganisation.

Distriktsindelningen.

Utredningen.

Utredningens förberedande undersökningar. Utredningens ursprungliga uppdrag avsåg icke uttryckligen uppgörandet av förslag till någon mera genomgripande omreglering av landsfiskaldistriktet. Under arbetets gång visade det sig emellertid ofrånkomligt att ingående pröva nuvarande indelning. Ett skäl härtill har varit den nya kommunindelningen och de därav föranledda ändringarna i domsagoindelningen. Vidare ha bestående ojämnheter i distriktets storlek och arbetsbörda framstått som alltför stora med hänsyn till lämpligheten att ordna en rationell kontorsorganisation. Utredningens uppdrag att påvisa utvägar att avhjälpa rådande missförhållanden inom organisationen har sålunda lett till ett försök att skapa ett bättre underlag för en rationell uppdelning av arbetsuppgifterna på kontoren mellan befattningshavare med olika kvalifikationer. Detta mål har icke kunnat nås utan en viss ökning av distriktets genomsnittliga storlek.

I skrivelse i juli 1948 till samtliga länsstyrelser hemställde utredningen om förslag till ändringar i distriktsgränser och personaltilldelning med utgångspunkt från dels då föreliggande förslag till ny kommunindelning och dels önskemålet att skapa så stora distrikt, att till varje landsfiskals förfogande kunde ställas minst två biträden.

Från länsstyrelserna inkommo med anledning härav yttranden angående ändrad distriktsindelning, vilka innehöllo förslag om indragning av sammanlagt ett fyrtiotal landsfiskalsdistrikt i hela riket. Sedan utredningen företagit en mera grundlig genomarbetning av de från länsstyrelserna inkomna förslagen, uppgjordes ett preliminärt förslag till distriktsindelning och personaluppsättning. Förslaget tillställdes länsstyrelserna i samtliga län med skrivelse i juni 1950, vari utredningen hemställde, att länsstyrel-

serna måtte efter hörande av vederbörande landsfogde och länsavdelning av föreningen Sveriges landsfiskaler avgiva yttranden över förslaget. Med anledning härav inkommo från länsstyrelserna yttranden över den preliminärt upprättade distriktsindelningen.

I yttrandena förklarade sig 15 länsstyrelser icke ha någon erinran att rikta mot de allmänna grunderna för utredningens förslag. 7 länsstyrelser hade däremot en kritisk inställning till själva uppläggningsorganisationen och ansågo sig icke kunna tillstyrka, att förslaget lades till grund för en omorganisation. 2 länsstyrelser yttrade sig endast om förslagets detaljer. I flertalet län ställde sig länsavdelningarna av föreningarna Sveriges landsfiskaler och Sveriges landsfiskalsassistenter kritiska såväl mot bildandet av större distrikt som mot förslaget till personaluppsättning.

Allmänna grunder för ny distriktsindelning. Vid uppgörandet av det förslag till distriktsindelning, vilket fogats såsom bilaga till betänkandet, har utredningen lagt i huvudsak följande synpunkter till grund.

Förslaget har byggts på den nya kommunindelning, som successivt beslutats av Kungl. Maj:t under åren 1949 och 1950 och som i sin helhet blir gällande fr. o. m. den 1 januari 1952. Utredningen förutsätter, att den nya distriktsindelningen skall träda i kraft samtidigt.

Vissa avsteg ha måst göras från nämnda princip, dock endast i fråga om en skärgårdskommun (Värmdö) i Stockholms län samt vissa mycket vidsträckta kommuner i övre Norrland. I denna del inträder icke någon ändring av nu rådande förhållanden.

Med hänsyn till landsfiskalernas ställning såsom åklagare vid häradsrätt böra landsfiskalsdistrikten icke omfatta delar av flera domsagor. I sitt förslag har utredningen genomgående utgått från gällande eller blivande domsagogräns. Övergångsvis har emellertid i ett fall avvikelse härifrån måst göras.

Hänsyn har vidare tagits till indelningen i polisdistrikt. Vid överläggningar med 1948 års polisutredning har framgått, att polisutredningen i sitt blivande betänkande ämnar förorda, att varje åklagardistrikt skall utgöra ett polisdistrikt. Härigenom skulle polispersonalen inom hela landsfiskalsdistriktet enligt landsfiskalens bestämmande kunna användas, där den för ögonblicket bäst behöves. En allmän förbättring i landsfiskalernas möjligheter att fullgöra polischefsuppgifterna och därmed också mångstädes en lättnad i deras arbete skulle bli följden. Med hänsyn till den av polisutredningen föreslagna indelningsgrunden för polisdistrikten, anser landfiskalsutredningen icke påkallat eller lämpligt, att en mera genomgripande ändring beträffande indelningen i landsfiskalsdistrikt får anstå i avvaktan på statsmakternas ställningstagande i fråga om polisväsendets nydaning. Detta ställer emellertid vissa krav på utformningen av landsfiskalsdistrikten. Ur polissynpunkt borde sålunda en stad och dess när-

maste omgivning i regel tillhöra ett och samma polisdistrikt. Med utgångspunkt från den angivna principen har utredningen vid distriktsindelningen sökt taga hänsyn till kraven på en ur polissynpunkt lämplig indelning.

Utredningen har också sökt utforma distrikten så, att de kunna erhålla lämpligt belägna stationeringsorter.

Den främsta riktpunkten för utredningens förslag i fråga om distriktsindelningen har varit att söka bilda distrikt med en sådan arbetsbörd, att den medger en någorlunda rationell fördelning av göromålen mellan befattningshavare med olika kvalifikationer. En dylik fördelning är ägnad att lätta landsfiskalens arbetsbörd. Utredningen har enligt denna riktlinje sökt att i möjligaste mån antingen sammanslå distrikt, som icke uppfylla nämnda krav, med angränsande distrikt eller uppdelade dem på lämpligt sätt. Undantag har dock därvid måst göras. Å andra sidan har utredningen icke funnit anledning att uppdelade bestående distrikt, som i och för sig äro alltför stora för en landsfiskal.

Såsom norm för flertalet distrikt har utredningen uppställt principen om en sådan distriktsstorlek, som för arbetet kräver, förutom en landsfiskal, minst två biträden. Först med en sådan kontorsorganisation torde arbetsfördelningen kunna bli rationell. Undantag ha måst göras i åtskilliga fall med hänsyn till olika omständigheter, bl. a. i vissa fall, där arealen skulle bli alltför stor, såsom i gränsbygderna mot Finland och Norge. Åtskilliga sådana distrikt ha måst bibehållas orubbade, ehuru de ha en ganska liten arbetsbörd och behöva endast ett biträde. I ett ödemarksdistrikt (Karesuando) har landsfiskalen icke ansetts äga behov av något stadigvarande biträde. Jämsides härmed innehåller förslaget en organisationstyp, som redan nu finnes i åtskilliga distrikt, nämligen kontor med en landsfiskal, en landsfiskalsassistent och två biträden. Denna organisation har i allmänhet förbehållits distrikt med så talrika åklagargöromål och så omfattande allmänt administrativ verksamhet, att landsfiskalen behöver en kvalificerad fackutbildad medhjälpare. Med hänsyn till vikten av rimliga befordringsutsikter för rekryteringspersonalen är önskvärt, att nuvarande proportion mellan landsfiskaler och assistenter icke förskjutes till assistenternas nackdel. Utredningens förslag medför att sagda proportion i huvudsak bibehålles.

Särskild hänsyn har ansetts böra tagas till speciella förhållanden, t. ex. belägenheten inom ett distrikt av olika sociala vårdanstalter med svårskött klientel eller det extra arbete, som regelmässigt förekommer i ett kustdistrikt med sjöfart, fiske och större tillströmning av sommargäster.

Vidare har utredningen — efter samråd med civilförsvarsstyrelsen — sökt taga hänsyn till civilförsvarets speciella intressen. Utredningen förutsätter, att arbetsbiträde för civilförsvargöromålen vid behov heredes landsfiskalerna i särskild ordning.

Förbindelse har tillika tagits med den s. k. SOS-utredningen och telegraf-

verket angående möjligheterna att vinna överensstämmelse mellan landsfiskalsdistrikten och taxeområdena för telefontrafiken. Svårigheterna ha härvid visat sig vara stora. Att helt tillgodose telekommunikationssynpunkterna torde vara omöjligt. Det har härjämte ansetts angeläget att icke tillskapa distrikt av så stor omfattning i areal eller folkmängd, att landsfiskalens möjligheter till en tillfredsställande Orts- och personalkänedom skulle äventyras. Utredningen har också sökt tillse, att arealen ej skulle bli så stor, att allmänhetens och personalens resor bleve alltför tidsödande eller förhållandena i övrigt besvärande samt sökt taga hänsyn till de geografiska förhållandena och kommunikationernas inriktning.

I fråga om förhållandet mellan landsfiskalsdistrikt samt städer och köpingar anför utredningen.

Staden *Ronneby* och köpingen *Stocksund*, vilka redan nu tillhöra landsfiskalsdistrikt, ehuru de ha särskild distriktsåklagare och utmätningsman, böra fortfarande ingå i landsfiskalsdistrikt. Ifrågakarande befattningar böra indragas vid uppkommande ledighet.

Utredningen föreslår vidare, att städerna *Vetlanda*, *Laholm* och *Arvika* samt köpingarna *Åhus* och *Smedjebacken*, vilka f. n. tillhöra landsfiskalsdistrikt allenast i utsökningshänseende, vid framdeles uppkommande ledighet på vederbörande distriktsåklagarbefattning infogas i landsfiskalsorganisationen även i polis- och åklagarhänseende.

Beträffande städerna *Sölvesborg*, *Hjo* och *Skara* förutsattes vid 1941 års distriktsindelning, att Kungl. Maj:t framdeles skulle besluta om deras införlivande med landsfiskalsdistrikt. Dessa städer böra enligt utredningens mening helt ingå i landsfiskalsdistrikt, när stadsfogde- och stadsfiskaltjänsterna bli lediga.

I fråga om staden *Falköping*, som år 1941 ansågs framdeles böra införlivas med landsfiskalsdistrikt, håller utredningen före, att prövningen bör ställas på framtiden. Stadsfiskaltjänsten bör dock icke få nybesättas utan särskilt tillstånd av Kungl. Maj:t. Detsamma bör gälla staden *Falkenberg*.

Staden *Sala* (8 683 inv.) har stadsfiskal och stadsfogde. Vid inträffande ledighet å stadsfiskaltjänsten bör staden i polis- och åklagarhänseende införlivas med landsfiskalsdistrikt.

Vad staden *Boden* beträffar, tillhör denna landsfiskalsorganisation allenast i utsökningshänseende. På grund av sin speciellt utrustade poliskår torde staden dock få anses utgöra ett undantag, som alltjämt bör få bestå.

Översikt av utredningens förslag. Med ledning bl. a. av de principer, som redovisats i det föregående, har utredningen uppgjort förslag till ny indelning av riket i landsfiskalsdistrikt. Förslaget har fogats vid betänkandet såsom bilaga.

Av en i betänkandet intagen tablå över antalet distrikt i de olika länen enligt nuvarande organisation och enligt förslaget framgår, att antalet distrikt enligt förslaget skulle nedgå från 399 till 342, d. v. s. med 57 enheter. Indragningen omfattar emellertid 58 distrikt. Samtidigt har ett nytt distrikt, Vittangi i Norrbottens län, tillkommit genom uppdelning av Kiruna distrikt. Detta distrikt har f. n. två landsfiskaler i var sitt geografiskt be-

stämnda tjänstgöringsområde, av vilka den ene är polischef i staden. Staden bör uppdelas på två distrikt (Kiruna och Vittangi), motsvarande de nuvarande landsfiskalernas tjänstgöringsområden. Detta medför att staden bör indelas i två polisdistrikt. En sådan anordning förutsätter en ändring av 1 § andra stycket lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket.

Av en vid betänkandet fogad bilaga framgår de nya landsfiskalsdistriktens arbetsbörda, beräknad enligt de av utredningen införskaffade statistiska uppgifterna för år 1949. Vidare har i betänkandet intagits två tabeller, utvisande i vad mån den genomsnittliga folkmängden och arealen i distriktet ökat.

Yttranden.

Grunderna för och utredningens förslag till distriktsindelning ha i de flesta remissvaren tillstyrkts eller lämnats utan erinran.

Riksåklagarämbetet framhåller, att den nya processordningen på grund av de maktpåliggande och kvalificerade uppgifter, som tillagts åklagarna, betytt en fullständig omvälvning av åklagarverksamheten. I städerna har i samband med reformen stadsfiskalskårens numerär fördubblats. Utbyggnaden av denna kår pågår alltjämt. Stadsfiskalerna syssla emellertid så gott som uteslutande med kvalificerade göromål, medan landsfiskalerna i ganska stor utsträckning tagas i anspråk även för mindre kvalificerade arbetsuppgifter, vilka skulle kunna överlåtas på biträdespersonal. Det synes ämbetet därför riktigt att bilda landsfiskalsdistrikt av sådan storlek, att de kunna utgöra underlag för en rationell kontorsorganisation och därigenom möjliggöra för landsfiskalerna att odelat ägna sig åt kvalificerade göromål.

Statskontoret finner goda skäl tala för en sådan distriktsindelning, att den medger en någorlunda rationell fördelning av arbetsuppgifterna mellan befattningshavare med olika kvalifikationer.

Statens organisationsnämnd understryker, att en någorlunda rationell kontorsorganisation förutsätter, att distriktens storlek avpassas så att arbetsbördan motiverar minst två biträden. Landsfiskalen bör kunna ägna mer tid åt arbetet utom kontoret därigenom att rutingöromål liksom vissa kvalificerade uppgifter kunna i större utsträckning än f. n. utföras av biträdespersonalen.

Föreningen Sveriges landsfiskaler förklarar sig i princip ej ha något att erinra mot förslaget. Föreningen delar utredningens uppfattning om lämpligheten av att tillskapa distrikt med sådan arbetsbörda, att en rationell fördelning av göromålen kan ske.

I ett par av remissvaren från *länsstyrelserna* ha utredningsförslagen avstyrkts. Sålunda anser en länsstyrelse, att förslaget ej kommer att medföra önskad rationalisering av arbetet och att någon arbetslättning för landsfiskalerna ej kommer till stånd vid genomförandet av den föreslagna om-

organisationen. Samma länsstyrelse ställer sig skeptisk emot den på 1949 års arbetsstatistik grundade distriktsindelningen samt hävdar, att man vid bedömandet av antalet distrikt bör vara mindre restriktiv än som varit fallet. En annan länsstyrelse anför liknande synpunkter. Ytterligare en länsstyrelse framför tvivel om lämpligheten att minska antalet distrikt och därmed öka de kvarstående distriktens storlek och arbetsböda. En given förutsättning för den föreslagna distriktsindelningen är enligt länsstyrelsen, att landsfiskalerna erhålla tillräcklig biträdeshjälp.

I övrigt ha vissa önskemål om jämkningar i distriktsindelningen framställt av några länsstyrelser, *telegrafstyrelsen* och *civilförsvarsstyrelsen*.

Departementschefen.

I det föregående har jag framhållit, att de nuvarande distrikten i många fall förete väsentliga skillnader i fråga om såväl omfattning som arbetsböda samt att åtskilliga distrikt äro så små, att arbetsuppgifterna ej medge en rationell arbetsfördelning mellan landsfiskalen och biträdespersonalen. I sitt förslag till ny distriktsindelning har landsfiskalsutredningen sökt bilda distrikt av sådan storleksordning, att full sysselsättning kan beredas, förutom landsfiskalen, minst två biträden. Härigenom skulle vinnas, att landsfiskalen kan avlastas sådana göromål, som kunna fullgöras av den lägre avlönade biträdespersonalen, och sålunda helt sysselsättas med de mera kvalificerade arbetsuppgifterna. För att vinna detta syfte har utredningen föreslagit sammanläggning av vissa mindre distrikt, som ej fylla kraven enligt sagda norm, eller uppdelning av dem på större distrikt. De undantag, som utredningen ansett sig böra göra från angivna norm, avse distrikt med stor areal i bl. a. gränsbygderna mot Finland och Norge.

Hänsyn har vidare tagits till den nya kommunindelningen och domsagoindelningen ävensom till önskemålet att åstadkomma en lämplig organisation av polisväsendet. Utredningen har därjämte sökt utforma distrikten så, att landsfiskalerna erhålla lämpliga stationeringsorter och att möjligheterna till en tillfredsställande person- och lokalkännedom icke äventyras. Likaledes ha civilförsvarets speciella intressen och särskilda förhållanden i distrikten i görligaste mån beaktats ävensom de synpunkter, som företrädas av telegrafstyrelsen och SOS-utredningen.

Utredningens förslag innebär, att antalet landsfiskalsdistrikt skulle minska med 58 från 399 till 341. Härvid har förutsatts, att det nuvarande Kiruna distrikt, vilket omfattar Kiruna stad, uppdelas i två distrikt.

För egen del anser jag mig i huvudsak kunna godtaga det av utredningen framlagda förslaget. Med hänsyn till särskilda, lokala förhållanden har jag dock ansett vissa mindre jämkningar i förslaget böra vidtagas. Antalet distrikt bör enligt de av mig gjorda överbägandena bestämmas till 341. Såsom

utredningen påpekat, erfordras för uppdelningen av Kiruna distrikt en ändring av 1 § polislagen. Förslag härom framlägger jag i annat sammanhang.

Ett inom departementet utarbetat förslag till rikets indelning i landsfiskalsdistrikt bilägges detta protokoll (Bilaga 1).

Kontorsorganisationen.

Utredningen.

Tudelningsfrågan. Genom riksdagens principbeslut år 1940 fastslogs, att dittillsvarande förening av åklagaruppgifter och exekutiva göromål hos landsfiskalerna skulle bibehållas. Beträffande vissa distrikt visade det sig emellertid omöjligt att belasta en och samma tjänsteman med dessa uppgifter. Särskilda polischefer-åklagare och utmätningmän ha därför tillsatts — förutom i Karlskoga i samband med organisationens ikraftträdande — i Solna, Tumba, Trollhättans, Sköns, Sollentuna, Mölndals, Sollefteå och Nacka distrikt. I Solna distrikt har dessutom jämte polischefer-åklagaren anställts en särskild åklagare för huvudsakligen det i distriktet förekommande stora antalet militärmål. Övriga distrikt äro odelade. I sin förutnämnda skrivelse den 3 december 1948 avvisade utredningen tanken på en allmän tudelning av landsfiskalsdistrikten på skäl, som i skrivelsen angåvos. Utredningen anser alltjämt, att en tudelning generellt sett icke skulle vara en lämplig grundval för en ny landsfiskalsorganisation. I stället bör biträdesorganisationen förstärkas för att möjliggöra en avlastning från landsfiskalerna av göromål, för vilka icke kräves juridisk utbildning. I fråga om tätbefolkade distrikt, vilka ha en sådan arbetsbörda, att den ger full sysselsättning med kvalificerade göromål åt två självständigt verksamma befattningshavare i landsfiskals ställning, torde dock tudelningsprincipen få anses vara den lämpligaste lösningen. Beträffande Överluleå distrikt, som redan nu är av sådan storleksordning, har föreslagits denna anordning med uppdelning av landsfiskalstjänsten på en polischef-åklagare och en utmätningssman. I fråga om Hisings och Sävedals distrikt har utredningen valt att föreslå en för distrikten gemensam utmätningssman. Samma anordning föreslås för Danderyds och Österåkers distrikt i Stockholms län.

Specialutbildad personal. Utredningen framhåller, att landsfiskalernas arbete bör så långt detta är möjligt inom de gränser distriktsindelningen uppdrager — avse göromål, för vilka fordras högre utbildning. De böra således befrias från sysslor, vilka kunna utföras av personal med lägre utbildning. Härav föranledes ett behov av ökat antal kvalificerade

biträden på landsfiskalskontoren, vilket behov i sin tur förutsätter en ökning av distriktens genomsnittliga storlek.

Utredningen föreslår inrättande av tjänster såsom biträdande landsfiskal samt anför härom bl. a.

I vissa distrikt, där förutsättning för tudelning ej är för handen men där arbetsmängden likväl är mycket stor, har utredningen funnit lämpligt, att en effektiv hjälp beredes landsfiskalen genom inrättande av en tjänst såsom biträdande landsfiskal i lönegrad Ce 25. De biträdande landsfiskalerna — vilka icke annat än undantagsvis böra anlitas som vikarier för landsfiskal i annat än eget distrikt — skulle äga befogenhet att fullgöra alla på landsfiskal ankommande göromål. Tjänsterna skola vara passage-tjänster och besättas med de mest meriterade landsfiskalsassistenterna. Utredningen har föreslagit inalles 15 tjänster som biträdande landsfiskal.

Vidare erinrar utredningen, att nuvarande personalplan upptager 176 befattningar som landsfiskalsassistent, varav 10 utan fast stationeringsort. Utredningens förslag upptager ett antal av 145, vilket innebär en minskning av nuvarande siffra med drygt 15 procent.

Beträffande de grunder, som utredningen följt vid prövningen av behov av assistent, anföres bl. a.

Utgångspunkten i fråga om tilldelande av assistenttjänster åt distriktet har varit länens nuvarande tillgång på assistenttjänster samt tillgängliga uppgifter — däribland även statistiska — beträffande distriktets arbetsbörda och särskilda förhållanden. Mest logiskt skulle ha varit att bortse från länsindelningen och för hela riket likformigt fördela lämpligt antal assistenter efter den uppskattade arbetsbördan i distriktet. Det har emellertid ansetts ofrånkomligt, att varje länsstyrelse kan disponera över ett antal assistenter, som står i rimlig proportion till behovet av vikarier. Detta har medfört, att distriktet icke genomgående kunnat tilldelas assistent efter ensartade grunder.

Stor betydelse har merendels tillmätts den uppskattade arbetsbördan på åklagarsidan. Assistenterna förutsättas nämligen främst böra biträda med brottmålen. Brist på utbildad polispersonal i vissa distrikt har i allmänhet ansetts böra lämpligen avhjälpas genom att tillfälligt placera en polisutbildad tjänsteman i ett sådant distrikt i avvaktan på höjningen av polisväsendets standard.

Vid ett genomförande av detta förslag skulle enligt utredningen ungefär nuvarande proportioner mellan antalet assistenttjänster och antalet landsfiskalstjänster bibehållas. Härigenom skulle befodringsmöjligheterna för assistenterna icke försämrats och påverka rekryteringen till banan i ogynnsam riktning.

Det får vidare enligt utredningen anses erforderligt, att landsfiskalsorganisationen förses med en kader av färdigutbildade men icke befodrade assistenter, vilka vid behov kunna tagas i anspråk vid t. ex. tillfällig arbetsanhopning i distrikt, där assistent icke är anställd, eller till vikariat under semester och annan ledighet för landsfiskaler, biträdande landsfiskaler och

landsfiskalsassistenter. Redan för den nuvarande organisationen har beräknats en kader av omkring 60 färdigutbildade aspiranter. Denna reservkader har på grund av bristen på sökande till banan hittills icke kunnat komma till stånd, vilket medfört stora svårigheter att ordna vikariat samt betydande påfrestningar för landsfiskalerna och deras medhjälpare. Den kader, som erfordras, uppskattar utredningen till mellan 60 och 70 personer.

Den inom landsfiskalsorganisationen nu befintliga konstapel skåren har avsetts för göromål av polisiär natur samt för arbete, vid vars utförande polisutbildning ansetts vara av värde. På många håll äro emellertid befattningshavarna i betydande omfattning sysselsatta med arbetsuppgifter av vanlig kontorsnatur. Efter samråd med 1948 års polisutredning har utredningen kommit till den uppfattningen, att det skulle vara till fördel, om mellan landsfiskalsorganisationen och polisväsendet en klarare gränsdragning kunde komma till stånd. Denna torde också i och för sig bidra till en rationalisering av kontorsorganisationen. Gränsdragningen skulle innebära, att rent polisiära uppgifter — såsom spaning, andra utredningar rörande begångna brott och förseelser samt ordningshållning — skulle under ledning av polischefen (landsfiskalen) utföras av polispersonal, anställd i vederbörande polisdistrikt, medan personalen inom landsfiskalsorganisationen skulle syssla praktiskt taget uteslutande med kontorsgöromål i egentlig mening. En dylik omläggning torde även vara ägnad att skapa klarare rekryterings- och befordringslinjer för både polis- och kontorspersonalen samt skulle kunna undanröja vissa oklarheter i befälshänseende gentemot polispersonalen. En förutsättning är, att polisväsendet successivt utbygges på sätt polisutredningen tänkt sig. I den mån denna förutsättning inträder, bli de anställda konstaplarna icke längre behövlige inom landsfiskalsorganisationen.

Enligt utredningens mening böra sålunda de nuvarande konstapelstjänsterna på landsfiskalskontoren i princip avskaffas. Under en övergångstid måste man emellertid räkna med att konstapelstjänsterna i viss utsträckning finnas kvar.

Biträdespersonalen. Utredningen upplyser, att frågan om fördelningen av biträdespersonalen på olika lönegrader behandlats i samråd med utredningsmannen i 1947 års biträdesutredning, kanslirådet N. M. af Malmberg. Med biträdestjänster avser utredningen i detta sammanhang kontoristtjänster (13 lönegraden), kanslibiträdestjänster (11 lönegraden) och biträdestjänster inom reglerad befordringsgång (4—8 lönegraderna). Biträdestjänster över 8 lönegraden betecknas som kvalificerade biträdestjänster.

Beträffande kanslibiträdes- och kontoristtjänsterna erinrar utredningen, att dessa tjänster tillkommo genom beslut av 1945 års riksdag (prop. nr 235, riksd. skr. nr 449), samt anför.

Kanslibiträdestjänsterna avsågos för större distrikt, där biträdet självständigt hade att ombesörja kvalificerade uppgifter av betydande omfattning. Detta förutsattes oftast bli fallet i distrikt med mer än ett kvinnligt biträde liksom även i andra distrikt, där de kamerala göromålen vore omfattande. Kontoristerna avsågos att biträda utmätningssmannen i distrikt med två landsfiskaler. Då de kamerala göromålen i dessa distrikt hade synnerligen stor omfattning, vore landsfiskalen (utmätningssmannen) i behov av ett kvalificerat biträde, som kunde taga det närmaste ansvaret för kontorsarbetet. Det ansågs oegentligt att i dessa fall anställa en landsfiskalsassistent, då denne skulle komma att få syssla enbart med utmätningssmannagöromål. Beträffande såväl kanslibiträdes- som kontoristtjänsterna underströks i propositionen, att det var det ökade ansvaret i dessa fall, som borde medföra den förmånligare löneställningen.

I detta sammanhang erinrar utredningen, att enligt gällande kungörelse om landsfiskalsassistenter samt övriga tjänstebiträden åt landsfiskalerna biträde, tillhörande sistnämnda kategori, må, när landsfiskalen ej själv tar befattning därmed, i hans ställe och på eget ansvar fullgöra vissa angivna göromål, såsom mottaga inkomna handlingar, anmälningar och framställningar, föra dagböcker, diaries, register och liggare, infordra vissa handlingar, vilka skola biläggas utredning i mål eller ärende, utfärda och expediera besked, underrättelser och anmälningar samt statistiska och andra uppgifter ävensom utfärda jaktkort, jaktpass, diariebevis m. m.

Utredningen framhåller även, att biträdespersonalens göromål i stor utsträckning äro av kvalificerad natur och delvis ställa betydande krav på noggrannhet, omdöme och ansvar. För att landsfiskalsorganisationen skall fungera med största möjliga effektivitet, måste landsfiskalen kunna till biträdespersonalen överlåta ett stort antal arbetsuppgifter.

Utredningen anser det med hänsyn till arbetsuppgifternas art och kraven på biträdespersonalen vara uppenbart motiverat med minst en biträdestjänst på varje landsfiskalskontor i lönegrad över den reglerade befordringsgången. En sådan personaltilldelning är särskilt välgrundad vid den av utredningen förordade utökningen av landsfiskalsdistrikten, vilken ökar möjligheterna för en rationell fördelning av arbetet efter dess art och de olika befattningshavarnas kvalifikationer. En avlastning av göromålen från landsfiskalsutbildad personal till befattningshavare i biträdesgrad skulle härigenom även kunna komma till stånd. Vidare kunna kraven på biträdespersonalens utbildning överlag höjas i den mån kvalificerade biträdestjänster finnas. Den nuvarande organisationen med kanslibiträdes- och kontoristtjänster bör sålunda enligt utredningens mening utbyggas på sådant sätt, att varje landsfiskalskontor utrustas med minst en kanslibiträdes- eller kontoristtjänst.

Härefter övergår utredningen till att ange de principer, på vilka biträdesorganisationen på de olika kontoren enligt dess mening bör grundas, samt anför härom i huvudsak följande.

Kontor med ensam biträdestjänst. I allmänhet kan verksamheten på kontor av ifrågavarande slag icke anses mer krävande, än att landsfiskalen till sin hjälp tilldelas ett kanslibitråde. Kanslibiträdestjänst bör därför inrättas på samtliga de kontor, där allenast ett biträde skall finnas, d. v. s. 28 odelade kontor och 2 särskilda åklagarkontor.

I vissa fall innebär detta förslag oförändrad biträdesorganisation, ehuru distriktsindelningen ändrats, medan i andra fall samtidigt med ändrad distriktsindelning kanslibiträdestjänst skulle nyinrättas i stället för nuvarande kontorsbiträdestjänst. I vissa undantagsfall innebär förslaget, att den nuvarande biträdestjänsten i ett distrikt, som lämnas i huvudsak orubbat, uppflyttas från 8 till 11 lönegraden. Därvid förutsättes dock såsom själfvallet, att mot löneställningen svarande kvalificerade arbetsuppgifter anförtros biträdet.

Kontor med 2—3 biträdestjänster. Denna organisationsform skulle enligt utredningens förslag vara den normala på landsfiskalskontoren och skulle förekomma på över 300 kontor. I dessa fall föreslår utredningen — med få undantag — att varje kontor tilldelas en kanslibiträdes- eller kontoristtjänst. Kanslibiträdestjänst inrättas på samtliga odelade kontor med landsfiskalsassistent eller (i ett fall) med biträdande landsfiskal. Antalet ifrågavarande kontor utgör 134. Vidare inrättas kanslibiträdestjänst på 78 odelade kontor utan landsfiskalsassistent. På 74 odelade kontor, där arbetsuppgifterna och andra omständigheter äro sådana, att distriktet närmar sig det läge, där inrättande av assistenttjänst kan komma i fråga, men där tillräckliga skäl för en assistenttjänst icke ansetts föreligga, föreslås inrättande av kontoristtjänst. Sådan tjänst förordas även för 7 särskilda polischef-åklagarkontor med landsfiskalsassistent samt på ett dylikt kontor utan landsfiskalsassistent på grund av de administrativa göromålens omfattning. Slutligen föreslås, att kontoristtjänst bibehålles, resp. inrättas på 7 särskilda utmätningmannakontor.

Såsom undantag från den angivna regeln föreslår utredningen, att på 5 särskilda polischef-åklagarkontor inrättas såväl kanslibiträdes- som kontoristtjänst. Vid vart och ett av dessa kontor — de största i landet — nödvändig göra de administrativa göromålen anställande av två kvalificerade biträdestjänster.

Kontor med 4—6 biträdestjänster skulle enligt utredningens förslag förekomma till ett antal av 18 (därav 13 odelade kontor och 5 särskilda utmätningmannakontor). Verksamhetens omfattning och antalet biträdestjänster vid dessa kontor motiverar enligt utredningens mening, att vart och ett av dem utrustas med såväl kanslibiträdes- som kontoristtjänst. Övriga biträdestjänster böra lönegradsplaceras enligt gällande grunder för reglerad befordringsgång.

Utredningen påpekar, att antalet i biträdesorganisationen redovisade landsfiskalskontor utgör sammanlagt 354. Antalet landsfiskalstjänster enligt utredningens förslag utgör emellertid 355. Skillnaden beror på att för landsfiskalen i ett distrikt (Karesuando) icke beräknats någon stadigvarande biträdestjänst.

Då permanent behov föreligger av kvalificerad biträdespersonal till det antal, som utredningen föreslagit, böra enligt utredningens mening — liksom tidigare skett bl. a. beträffande domsagornas biträdespersonal — samt-

liga kanslibiträdes- och kontoristtjänster uppföras på ordinarie stat. Erforderlig jämkning i fördelningen av biträdestjänsterna kan ske genom omflyttning av tjänster eller befattningshavare mellan distrikten. Därest sökande till ordinarie kanslibiträdes- eller kontoristtjänst, ehuru i övrigt lämplig, icke befinnes tillräckligt prövad för erhållande av ordinarie tjänst, bör vederbörande under erforderlig provotid anställas såsom icke-ordinarie tjänsteman.

Av en vid betänkandet fogad bilaga framgår den föreslagna biträdesorganisationen för varje landsfiskalsdistrikt i landet. Sammanfattningsvis har framhållits, att organisationen upptar 394 tjänster i lönegraderna 4—8, 265 tjänster i 11 och 112 tjänster i 13 lönegraden eller sammanlagt 771 biträdestjänster.

Av en i betänkandet intagen tablå framgår, att den nuvarande personalplanen upptar 398 tjänster i lönegraderna 4—8 samt 102 tjänster i 11 och 10 i 13 lönegraden ävensom 177 konstaplar i 14 lönegraden eller sammanlagt 687 tjänster.

Yttranden.

Utredningens förslag har i stort sett tillstyrkts i de avgivna remissvaren. Vissa erinringar och påpekanden av mera allmän natur ha emellertid anförts.

Riksåklagarämbetet understryker, att det är oundgängligen nödvändigt att tillräcklig och för uppgifterna skickad biträdespersonal står till landsfiskalernas förfogande, samt ifrågasätter huruvida den föreslagna biträdesorganisationen är fullt tillräcklig inom alla distrikt.

Länsstyrelsen i Kristianstads län anser, att förslaget innebär en avsevärd försämring av nuvarande organisation. Då arbetsbördan för landsfiskalerna ökat, torde någon minskning av den kvalificerade arbetskraften — såsom för länets vidkommande föreslagits — icke böra genomföras. Även *länsstyrelsen i Västernorrlands län* anmäler betänkligheter mot förslagen, vilka anses medföra en försvagning av landsfiskalsorganisationen. Förslaget till personalorganisation kan icke anses upptaga kvalificerad personal i erforderlig omfattning. De till grund för personaltilldelningen liggande statistiska uppgifterna från endast ett år betecknas som osäkra. Olika bakomliggande förhållanden anses ej beaktade. Även *länsstyrelsen i Örebro län* framhåller, att det statistiska materialet icke alltid förefaller tillräckligt rättvisande. *Föreningen Sveriges landsfiskaler* har i och för sig intet att erinra mot den på de statistiska uppgifterna grundade bedömningen av göromålens omfattning. Föreningen vill dock framhålla angelägenheten av att även sådana särskilda förhållanden, som icke kunna komma till synes i de statistiska uppgifterna men likväl påverka arbetsbördan i resp. distrikt, bliva vederbörligen beaktade. *Länsstyrelsen i Älvsborgs län* hävdar, att de

biträdeskrafter, som utredningen föreslagit, ej kunna anses tillfredsställande, därest biträdena skola syssla med av utredningen angivna kvalificerade uppgifter.

Vad angår de biträdande landsfiskalerna och landsfiskalsassistenterna anser *statskontoret*, att det i fråga om inrättande av biträdande landsfiskalstjänster bör beaktas, att åt landsfiskalsassistent kan uppdragas att beträffande vissa ärenden eller viss verksamhetsgren på eget ansvar fullgöra, vad som eljest ankommer på landsfiskal.

Statens organisationsnämnd framhåller, att inrättandet av det förhållandevis ringa antalet föreslagna tjänster som biträdande landsfiskal torde komma att medföra vissa organisatoriska svårigheter med hänsyn till de tätta ombyten på personal, som kunna bli följden. Ett sätt att minska dessa olägenheter vore att icke binda tjänsterna till bestämda distrikt. Nämnden påpekar, att utredningen i vissa fall frångått principen för tilldelning av biträdande landsfiskal. Beträffande tilldelningen av assistenter håller nämnden före, att en fördelning av assistenterna bort verkställas med hänsyn till den beräknade arbetsbördan, varefter normalt erforderligt vikariebehov bort fastställas. Härigenom skulle i första hand en mera rättvis fördelning kunna åstadkommas och i andra hand en minskning av antalet fast placerade assistenter, vilket skulle medföra gynnsammare befordringsutsikter för denna personalkår.

Länsstyrelsen i Hallands län avstyrker förslaget att avskaffa de nuvarande ambulerande landsfiskalsassistenterna innan den föreslagna kadern av färdigutbildade, ej befordrade assistenter blivit uppbyggd. Men även därefter är den nuvarande ordningen med i länen placerade ambulerande assistenter enligt länsstyrelsens mening den bästa formen att tillhandahålla vikarier åt landsfiskaler och assistenter. Till sistberörda synpunkt ansluter sig även *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*.

Förslaget om minskning av antalet assistenter innebär enligt *länsstyrelsen i Örebro län*, att landsfiskalerna få mindre kvalificerade biträden under det att distrikten förstoras.

Föreningen Sveriges landsfiskalsassistenter anser för sin del, att förslagen innebära en underdimensionering av landsfiskalsorganisationen i kvalitativt hänseende. Befordringsåldern för landsfiskalsassistenterna väntas enligt föreningen komma att stiga vid genomförande av utredningens förslag. Föreningen föreslår, att assistenttjänsterna göras ordinarie.

I övrigt har i remissvaren yrkats, att nio distrikt skola erhålla biträdande landsfiskal i stället för landsfiskalsassistent såsom utredningen föreslagit. Åtskilliga länsstyrelser hemställa om ytterligare landsfiskalsassistenter till i remissvaren närmare angivna distrikt.

Mot förslaget om indragning av konstapelstjänsterna ha i åtskilliga remissvar rests invändningar. *Statskontoret* anser sig icke nu kunna tillstyrka, att principbeslut fattas om indragning av dessa tjänster

med hänsyn bl. a. till att förslaget bygger på en utredning, som ännu icke framlagts. Biträdeskåren bör därför organiseras med beaktande av att konstapelstjänsterna tills vidare bibehållas.

Även *länsstyrelserna i Kronobergs, Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Västernorrlands och Västerbottens län* avstyrka förslaget. I några remissvar framhålls därvid, att en indragning av ifrågavarande tjänster ej bör ske, innan garantier finnas för att behovet av välutbildad polispersonal är tillgodosett inom ramen för den nya polisorganisationen. En länsstyrelse betonar, att den ifrågasatta indragningen ej bör ha till följd en väsentligt försämrad landsfiskalsorganisation. Samma länsstyrelse föreslår, att konstaplarna, om de bibehållas, böra få genomgå överkonstapelsutbildning. I två remissvar förordas, att de indragna konstapelstjänsterna skola ersättas med befattningshavare i 15 lönegraden. Härtill ansluter sig även *föreningen Sveriges landsfiskalsbiträden*, som föreslår, att tjänsterna inrättas såsom ordinarie. *Länsstyrelsen i Jönköpings län* anser, med utgångspunkt från att aspirantkadern icke kommer till stånd, att förslaget innebär en försvagning av landsfiskalsorganisationen. *Länsstyrelsen i Skaraborgs län* finner det beklagligt, att konstapelsbefattningarna, vilka visat sig värdefulla, skola indragas. Med undantag för möjligen befattningarna i 13 lönegraden torde biträdestjänsterna komma att bli besatta med kvinnliga innehavare. Enligt länsstyrelsens uppfattning bör med hänsyn till arbetets art i varje distrikt finnas ett manligt biträde. De distrikt, som ej erhålla assistent eller kontorist, torde alltså komma att lida av en betänklig organisatorisk svaghet.

Åtskilliga länsstyrelser föreslå, att konstapelstjänsterna i vissa i remissvaren angivna distrikt i resp. län bibehållas.

Förslagen rörande biträdespersonalen ha tillstyrkts av 1947 års biträdesutredning. *Statens organisationsnämnd* ifrågasätter, huruvida behov finnes i alla landsfiskalsdistrikt av kanslibiträde samt anser det antagligt, att kraven på biträdena med avseende å ansvar, omdöme och kunighet i vissa distrikt icke motivera placering i lönegrad över reglerad befordringsgång. *Flera länsstyrelser* liksom även *föreningen Sveriges kvinnliga landsfiskalsbiträden* föreslår inrättande av ytterligare biträdestjänster utöver de av utredningen förordade.

Utredningens förslag om ordinariesättning av den kvalificerade biträdespersonalen anser sig *statskontoret* icke kunna tillstyrka, medan *statens organisationsnämnd* finner det mindre välbetänkt att ordinariesätta samtliga biträdestjänster.

Departementschefen.

F. n. finnas i vart och ett av åtta distrikt två landsfiskaler, den ene polischef-åklagare och den andre utnättningsman. I ett av dessa distrikt finnes härutöver en landsfiskal, avsedd för de i distriktet förekommande talrika

militärmålen. I likhet med utredningen anser jag, att en delning av landsfiskalstjänsten i regel bör genomföras endast då mängden kvalificerade göromål i ett distrikt är så stor, att förutom polischefen-åklagaren även en utmätningsman blir fullt sysselsatt härmed. Detta är förhållandet i Nacka, Sollentuna, Solna, Svartlösa (Tumba), Mölndals, Trollhättans, Karlskoga, Sköns, Sollefteå och Överluleå distrikt. Jag biträder därför utredningens förslag, att särskilda utmätningsmannatjänster inrättas i dessa distrikt. Likaledes tillstyrker jag den av praktiska skäl betingade anordningen med gemensam utmätningsman för Danderyds och Österåkers samt för Hisings och Sävedals distrikt.

För sådana distrikt, där arbetsbördan är mycket stor men likväl ej motiverar delning av landsfiskalstjänsten, har utredningen föreslagit en ny tjänst, benämnd biträdande landsfiskal, vars innehavare skulle äga befogenhet att fullgöra alla på en landsfiskal ankommande göromål. Då behov föreligger för landsfiskalerna i de mera arbetstyngda distrikten att kunna i viss utsträckning överlämna kvalificerade göromål till en befattningshavare för att självständigt handläggas av denne, biträder jag utredningens förslag om inrättande av dylika tjänster. För egen del räknar jag med att sådana tjänster erfordras i Norrtälje, Solna, Svartlösa, Haninge, Rekarne, Strängnäs, Nässjö, Eksjö, Hässleholms, Mölndals, Trollhättans, Karlskoga, Kramfors, Jokkmokks, Gällivare och Kiruna distrikt, i de delade distrikten placerade på polischefen-åklagarens avdelning.

Vad härefter angår landsfiskalsassistenterna — vilkas uppgift är att biträda landsfiskalerna i första hand vid handläggningen av polis- och åklagargöromål samt administrativa ärenden — räknar jag med att antalet befattningshavare i den nya organisationen skall kunna minskas från 176 till 148. Härutöver erfordras emellertid, såsom inom den nuvarande landsfiskalsorganisationen, en kader av färdigutbildade, ej befordrade assistenter för att täcka behovet av vikarier vid semestrar o. d. Kadern torde böra omfatta 60 à 70 assistenter.

Enligt utredningens förslag skulle de rent polisiära uppgifterna avskiljas från landsfiskalskontoren och i stället, i enlighet med vad polislagen förutsätter, ombesörjas av polisdistriktens personal. Som en följd härav skulle konstapelstjänsterna inom landsfiskalsorganisationen i princip avskaffas. En förutsättning härför vore, att i polisdistrikten funnes erforderlig personal. I den mån polisorganisationen utbygges, skulle konstapelstjänsterna bli överflödiga.

Enligt vad jag inhämtat sysselsättas konstaplarna i flertalet fall till övervägande del med kontorsarbete. För sådana göromål torde icke krävas polisutbildad personal. Med hänsyn härtill samt på de av utredningen anförda skälen anser jag, att konstapelstjänsterna böra i princip avskaffas. Då emellertid polisorganisationen inom åtskilliga landsfiskalsdistrikt ännu icke kan anses ha nått erforderlig styrka, böra i de distrikt, där så är

fallet, konstaplarna tills vidare bibehållas. Till denna fråga återkommer jag i det följande.

I fråga om biträdespersonalen i övrigt föreslår jag för av nyindelningen oberörda distrikt, vilka f. n. ha allenast ett biträde i reglerad befordringsgång, oförändrad biträdestilldelning. I vart och ett av övriga distrikt — utom de allra minsta — bör finnas åtminstone ett biträde i 13 eller 11 lönegraden. Distrikt, som är så stort, att arbetsbördan närmar sig assistentdistriktens, samt utmätningsmannae Expedition i tudelat distrikt bör förses med kontorist i 13 lönegraden, medan på annat landsfiskalskontor bör finnas kanslibitråde i 11 lönegraden. På sådant landsfiskalskontor, varest sysselsätts sammanlagt fem eller sex biträden, böra anställas biträden i såväl 13 som 11 lönegraden. Med dessa utgångspunkter räknar jag för samtliga distrikt med 100 kontorister i 13 lönegraden och 249 kanslibiträden i 11 lönegraden. Vidare erfordras för skriv- och kontorsgöromål 433 biträden i reglerad befordringsgång.

Utredningens förslag att nu placera kontoristerna och kanslibiträden på ordinarie stat anser jag mig icke kunna biträda. Jag förordar, att de i stället erhålla extra ordinarie anställning.

Enligt från länsstyrelserna inkomna förslag, som avgivits i samband med medelsberäkningarna för nästa budgetår, böra av de nu i tjänst varande icke-ordinarie kontorsbiträdena 15 erhålla ordinarie anställning fr. o. m. nästa budgetår enligt grunderna för den reglerade befordringsgången. Antalet ordinarie kontorsbiträden skulle därefter uppgå till 164.

Rekryterings- och utbildningsfrågor.

Utredningen.

Rekryteringen. Utredningens tillsättande år 1947 föranleddes närmast av det bekymmersamma läge, i vilket frågan om rekryteringen till landsfiskalsbanan råkat. På förslag av utredningen beslöt 1948 års riksdag att provisoriskt förbättra löne- och befordringsförhållandena för rekryteringspersonalen. Denna åtgärd medförde gynnsamma resultat. Tillströmningen till landsfiskalsbanan ökade avsevärt. Några svårigheter att till banan förvärva lämpliga personer synes f. n. icke råda och enligt utredningens mening behöva några särskilda åtgärder icke f. n. vidtagas för att underlätta rekryteringen. För utvecklingen i detta hänseende måste det dock vara av betydelse, att arbetsförhållandena och lönevillkoren inom landsfiskalsorganisationen i dess helhet utformas på sådant sätt, att påfrestningarna på de särskilda befattningshavarna icke bli alltför stora.

I direktiven för utredningen angavs, att det borde övervägas, huruvida rekryteringsbasen kunde vidgas exempelvis därigenom att dugande polismän, som icke avlagt studentexamen, intoges på banan i större utsträckning än hittills.

Enligt gällande bestämmelser fordras för att bli antagen till landsfiskals-elev bl. a. avlagd studentexamen. Antagningsnämnden äger dock, när särskilda skäl därtill äro, antaga sökande, som icke uppfyller detta kompetenskrav.

Från antagningsnämnden har inhämtats, att nämnden vid prövning av dispensansökningar ansett sig böra kräva dels en viss studiebegåvning och dels ett sådant mått av allmänbildning, att eleven skall kunna följa och tillgodogöra sig distriktsåklagarkursens undervisning. Sökandens allmänbildning har ansetts böra styrkas genom avläggande av en begränsad studentexamen i några huvudämnen.

Med den kombination av distriktsåklagar- och polischefssysslorna, som förekommer inom landsfiskalsorganisationen, är det icke möjligt att till landsfiskal befordra personer, som sakna juridisk-teoretisk utbildning och erfarenhet i åklagargöromål. Den nuvarande rättegångsordningen ställer så stora krav även på distriktsåklagaren, att han för att fullgöra sin uppgift i rättegångsväsendet och möjliggöra dettas riktiga funktion måste besitta goda teoretiska insikter. Att avstå från fordran på distriktsåklagar-examen (eller annan i behörighetshänseende likställd examen) låter sig därför icke göra.

Att bereda dugande polismän möjlighet att uppnå polischefsbefattningar är enligt utredningens mening i och för sig tilltalande och ur vissa synpunkter berättigat. Det måste dock anses uteslutet, att polismän, som sakna den erforderliga juridiska utbildningen, befordras på landsfiskalsbanan. Däremot anser utredningen önskvärt, att polismän erhålla möjlighet att genom dispens bli antagna till aspiranter å landsfiskalstjänst. I dessa och liknande fall synas emellertid böra — såsom ock skett från antagningsnämndens sida — uppställas krav på studiebegåvning och ett visst mått av allmänbildning. Av vikt synes sålunda bl. a. vara, att den blivande landsfiskalen hjälpligt behärskar ett främmande språk med hänsyn till den kontakt med utlänningar, som han i sin tjänst ofta får taga. Den erforderliga allmänbildningen bör till sitt omfång i stort sett motsvara studentexamen och bör kunna förvärfvas t. ex. genom självstudier, korrespondensundervisning eller liknande. Utan avkall på angivna sakliga krav bör antagningsnämnden enligt utredningens åsikt giva förekommande dispensansökningar en välvillig behandling.

Utbildningen. Utbildningen av aspiranter å landsfiskalstjänst är ordnad så, att vederbörande först antages till landsfiskalselev. Såsom elev skall han fullgöra provtjänstgöring nio månader på landsfiskalskontor, tre månader på landskansli, tre månader på landskontor samt tre månader på landsfogdeexpedition. Efter denna provtjänstgöring, tillhopa ett och ett halvt år, sker antagning till landsfiskalsaspirant. Landsfiskalsaspiranten skall därefter fullgöra praktisk polistjänstgöring under sex månader vid Stockholms poliskår samt genomgå distriktsåklagarkurs vid Stockholms

högskola, fyra terminer, och polischefsklassen vid statens polisskola, cirka fem månader. Härefter sker antagning till landsfiskalsassistent.

Till utredningen ha från landsfiskalsaspiranter och representanter för landsfiskalsassistenterna framförts önskemål om förlängning av den praktiska polistjänstgöringen.

Polisutbildningen omfattar f. n. fyra månader å kriminalpolisavdelningen, tre veckor å ordningspolisavdelningen samt en månad och en vecka vid statspolisen. Genom utökning av tjänstgöringen med en månad eller från sex till sju månader skulle det bli möjligt att förlänga tjänstgöringen på kriminalpolisavdelningen till fem månader.

Enligt utredningens förmenande är tjänstgöringen vid Stockholms polisår ett värdefullt moment i utbildningen. Önskemålet om en utökning av denna tjänstgöring stödes av polisedningen i Stockholm och styrelsen för statens polisskola. Utredningen tillstyrker för egen del, att tjänstgöringstiden utsträcker till sju månader. Då emellertid den totala utbildningstiden ej härigenom bör förlängas, bör en motsvarande inknappning ske på annat håll. Utredningen håller före, att tjänstgöringen å landsfogdeexpedition utan olägenhet kan minskas med en månad till två månader.

Yttranden.

Riksåklagarämbetet. Det kan synas betänkligt att avkorta landsfiskalselevernans tjänstgöring hos statsåklagaren-länspolischefen till två månader. Då emellertid denna tjänstgöring sker i ett så tidigt skede av utbildningen, att tjänstgöringen knappast kan giva eleven fullt utbyte, vill ämbetet icke motsätta sig utredningens förslag i denna del. Det är emellertid önskvärt, att landsfiskalsaspiranterna efter fullgjord utbildning få åtminstone någon kortare tid tjänstgöra hos landsfogde.

Länsstyrelserna i Kristianstads och Älvsborgs län avstyrka förslaget att avkorta landsfiskalselevernans provtjänstgöring hos landsfogde. *Länsstyrelserna i Malmöhus och Jämtlands län* samt *föreningen Sveriges landsfiskalsassistenter* anse, att minskningen av provtjänstgöringen till förmån för den praktiska polistjänstgöringen i stället bör läggas på länsstyrelsepraktiken, medan *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* föreslår en motsvarande avkortning av provtjänstgöringen på landsfiskalskontor.

I övrigt har utredningens förslag tillstyrkts eller lämnats utan erinran.

Departementschefen.

I likhet med utredningen anser jag, att några ytterligare åtgärder för att stimulera rekryteringen till landsfiskalsbanan icke f. n. äro erforderliga. Någon vidgning av rekryteringsbasen för att öka tillströmningen av sökande är icke påkallad. Jag anser mig kunna ansluta mig till utredningens uttalande om önskvärdheten av att polismän erhålla möjlighet att

genom dispens bliva antagna till aspiranter på landsfiskalstjänst. Såsom utredningen förutsatt, bör dock uppställas krav på visst mått av allmänbildning och studiebegåvning. Enligt vad jag under hand inhämtat från antagningsnämnden, har denna i några fall meddelat dispens för polismän, som fyllt dessa krav.

Förslaget om utökning med en månad av den praktiska polistjänstgöringen föranleder ej någon erinran från min sida. Då den totala utbildningstiden, cirka fyra och ett halvt år, icke torde böra förlängas, bör utbildningstiden i övrigt minskas i motsvarande mån. Såsom utredningen föreslagit, torde provtjänstgöringen på landsfogdeexpedition lämpligen kunna inskränkas från tre till två månader.

Lönefrågor.

Utredningen.

När utredningen år 1948 tog upp frågan om landsfiskalernas löneställning till behandling, skedde detta i medvetande om att slutlig ståndpunkt i frågan icke kunde tagas, förrän klarhet vunnits om distriktsindelningen.

Vid bedömandet av löneställningen utgick utredningen från en jämförelse mellan landsfiskalerna och häradsskrivarna, vilka senare inplacerats i lönegrad Ca 27. Vid en avvägning av olika faktorer, som inverkade på de båda befattningshavargruppernas arbetsbörda och ansvar, hade utredningen kommit till det resultatet, att en lägre löneställning för landsfiskalerna än för häradsskrivarna knappast framstode som rättvis. En uppflyttning av landsfiskalstjänsterna i allmänhet till jämställdhet med häradsskrivarna borde därför vara principiellt försvarlig.

På dessa skäl föreslog utredningen, att samtliga landsfiskaler i lönegraderna Ca 25 och Ca 26 skulle uppflyttas till Ca 27. Utredningen ville icke förorda, att uppdelningen av de ifrågavarande landsfiskalstjänsterna på två lönegrader bibehölls, då nämligen gällande fördelning kommit att icke längre stå i rättvis relation till arbetsuppgifterna i resp. distrikt. Däremot borde hinder icke möta att uppflytta landsfiskalerna i lönegraden Ca 27 till Ca 29, då samtliga till denna grupp hörande tjänster avsåge stora distrikt, vilka icke kunde ifrågakomma till delning.

Förslaget föranledde icke något beslut från statsmakternas sida.

Under den tid, som därefter gått, har frågan om landsfiskalernas löneställning kommit i ett annat läge. Förslag till ny distriktsindelning har uppgjorts, och ytterligare erfarenheter ha vunnits om utvecklingen av landsfiskalernas arbetsuppgifter. Den nya distriktsindelningen kräver i och för sig en omprövning av landsfiskalernas fördelning på lönegrader. Vid distriktsindelningen har utredningen också eftersträvat en sådan avvägning av distriktens storlek, att göromålen mera generellt sett kunna sägas motivera en högre löneställning.

Då 1949 års tjänsteförteckningskommittés uppdrag får anses omfatta även prövningen av landsfiskalernas lönegradsplacering, ha överläggningar ägt rum mellan landsfiskalsutredningen och tjänsteförteckningskommittén. Utredningen anför härom.

Vid överläggningarna har enighet uppnåtts därom, att en lönereglering för landsfiskalerna måste anses påkallad med hänsyn till den utveckling av göromålen, som ägt rum, och i samband med en ny distriktsindelning av den innehörd, varom förslag nu föreligger. Under föreliggande betingelser har tjänsteförteckningskommittén också förklarat sig icke ha något att erinra mot att frågan om en sådan lönereglering nu upptages till avgörande. Härvid har dock kommittén förutsatt, att löneregleringen skulle erhålla allenast provisorisk karaktär och hålla sig inom den ram, som av landsfiskalsutredningen angavs i dess år 1948 framlagda förslag, samt icke innefatta något principiellt ställningstagande till frågan om en differentiering av landsfiskalstjänsterna på skilda lönegrader. Dessa förutsättningar skulle innebära, att landsfiskalerna i allmänhet nu borde höjas till samma löneställning som gäller för häradsskrivarna eller 27 lönegraden, medan de fåtaliga landsfiskalstjänster, som f. n. tillhöra sistnämnda lönegrad, skulle uppflyttas till 29 lönegraden. Kommittén har vidare förklarat sig icke ha något att erinra mot att ett antal befattningar såsom biträdande landsfiskal inrättades under förutsättning, att dessa befattningar tills vidare bleve extra ordinarie och icke placerades högre än i 25 lönegraden. Slutligen har kommittén uttalat, att frågan om en slutlig utformning av befordringsgången för landsfiskalsassistenterna icke nu borde upptagas till prövning, emedan därigenom kunde föregripas den behandling, som kommittén hade att ägna likartade frågor beträffande andra områden av statsförvaltningen.

För egen del har landsfiskalsutredningen ansett sig i rådande läge böra biträda den ståndpunkt, som sålunda under överläggningarna intagits av tjänsteförteckningskommittén. Den fortsatta prövningen av aktuella lönefrågor beträffande den landsfiskalsutbildade personalen bör i enlighet härmed ankomma på tjänsteförteckningskommittén.

I överensstämmelse härmed förordar utredningen, att samtliga landsfiskalstjänster, som nu tillhöra lönegraderna Ca 25 och Ca 26, uppflyttas till Ca 27, att de landsfiskalstjänster, som nu äro hänförda till lönegraden Ca 27 uppflyttas till Ca 29, att de föreslagna nya tjänsterna som biträdande landsfiskal placeras i lönegraden Ce 25 samt att någon ändring icke nu vidtages i den år 1948 provisoriskt fastställda befordringsgången för landsfiskalsassistenterna.

Med avseende å de till högsta lönegraden hörande landsfiskalstjänsterna anser utredningen emellertid, att ett par jämkningar böra vidtagas, vilka även biträts av tjänsteförteckningskommittén.

I utredningens förslag till ny distriktsindelning ha de sex tudelade distrikt, i vilka polischeferna-åklagarna tillhöra lönegraden Ca 27, bibehållits i stort sett oförändrade. Tjänsten som polischef-åklagare i Mölnbalds distrikt är f. n. av samma svårighetsgrad som nu berörda befattningar. Den är likväl i nu gällande personalförteckning placerad i lönegrad Ca 26. Anledning

saknas enligt utredningens mening att behandla denna tjänst annorlunda än de sex ovannämnda. Inhämtade uppgifter utvisa, att arbetsvolymen är ungefär lika stor som i Sollentuna och större än i Skön. Utredningen förordar därför, att polischefen-åklagaren i Mölndals distrikt uppflyttas från Ca 26 till Ca 29. Vidare är f. n. tjänsten i Hisings odelade distrikt placerad i Ca 27. Utredningen föreslår, att för detta distrikt jämte Sävedals distrikt inrättas en särskild tjänst som utmättningsman, som skulle vara gemensam för båda distrikten. Polischefen-åklagaren i Hisings distrikt kan icke väntas få så stor arbetsbörda som motsvarande befattningshavare i de sju förut nämnda distrikten. Hans arbete kan visserligen i omfång anses jämförligt med det, som åvilar polischefen-åklagaren i Sköns distrikt, men i detta distrikt kunna göromålen anses försvårade av särskilda norrlandsförhållanden. Utredningen anser därför, att polischefen-åklagaren i Hisings distrikt fortfarande bör tillhöra lönegraden Ca 27 i avvaktan på den slutliga behandlingen av lönefrågan.

Yttranden.

Utredningens förslag har av remissinstanserna genomgående tillstyrkts eller lämnats utan någon mera väsentlig erinran.

Sålunda har *statens lönenämnd* icke funnit anledning till erinran mot förslaget. 1949 års *tjänsteförteckningskommitté* bekräftar, att förslaget rörande lönegradsplacering av landsfiskaler och biträdande landsfiskaler ävensom befordringsgång för landsfiskalsassistenter avgivits efter samråd med kommittén, samt ansluter sig till förslaget.

Statskontoret framhåller, att en jämförelse mellan landsfiskals och häradsskrivares arbetsuppgifter synes ge vid handen, att landsfiskal vid den ändrade distriktsindelningens genomförande icke rimligen bör placeras lägre än häradsskrivare (Ca 27). Vid en uppflyttning av landsfiskals-tjänsterna i enlighet med utredningens förslag bör övervägas om särskild gottgörelse för befattning med civilförsvaret bör utgå till landsfiskal i distrikt, där civilförsvargöromålen ej äro alltför tidskrävande.

Föreningen Sveriges landsfiskaler förklarar sig kunna godtaga den föreslagna lönegradsplaceringen såsom ett provisorium.

Länsstyrelsen i Hallands län beklagar, att förslaget är av provisorisk karaktär, vilket torde medföra att man ej kan erhålla tillfredsställande rekrytering av landsfiskalstjänsterna. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* föreslår, att även landsfiskalen i Hisings distrikt uppflyttas till 29 lönegraden. Hisings distrikt har större ytvidd och större arbetsbörda än Sköns distrikt. Det är ett kustdistrikt, och om sommaren överstiger antalet sommar- och badgäster vida distriktets fasta invånarantal.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län anser för sin del, att de manliga kontorsbiträdena böra placeras i 15 lönegraden.

Departementschefen.

I sitt förslag till löneroglering för landsfiskalerna föreslog 1937 års landsfiskals- och stadsfiskalsutredning, att landsfiskalerna skulle placeras i tre lönegrader, motsvarande Ca 25—Ca 27. Vid avvägningen av lönegradsplaceringen hade de sakkunniga tagit hänsyn till bl. a. arten av de på landsfiskalerna ankommande göromålen, de skärpta kompetensbestämmelserna, då gällande lönebestämmelser för befattningshavare i länsstyrelser och inom andra förvaltningsområden samt uppbördskommitténs förslag till löneroglering för häradsskrivare. Förslaget godtogs av föredragande statsrådet och lämnades utan erinran av riksdagen.

1947 års landsfiskalsutrednings förslag innebär, att samtliga landsfiskaler i 25 och 26 lönegraderna uppflyttas till 27 lönegraden samt att — med viss jämkning i ett par fall — de landsfiskaler, vilka nu tillhöra 27 lönegraden, placeras i 29 lönegraden.

Till stöd för förslaget har utredningen bl. a. framhållit, att den nya distriktsindelningen i och för sig kräver en omprövning av landsfiskalernas fördelning på lönegrader samt att göromålen i de nya distrikten mera generellt kunna sägas motivera en högre löneställning.

Förslaget har i yttrandena genomgående tillstyrkts eller lämnats utan väsentlig erinran.

Av den tidigare lämnade redogörelsen framgår, att landsfiskalernas arbetsuppgifter under senare år blivit allt mera krävande. Framförallt har den nya rättegångsordningen medfört skärpta krav på de personliga kvalifikationerna hos landsfiskalerna. Förslaget till ny distriktsindelning innebär, att de arbetsuppgifter, som framdeles komma att åvila landsfiskalerna, mera genomgående bliva av kvalificerad beskaffenhet. Jag anser det med hänsyn härtill motiverat, att landsfiskalernas löneställning höjes. Jag förordar därför att som normallönegrad för landsfiskalerna väljes lönegraden Ca 27. Polischeferna-åklagarna i de mest krävande distrikten, nämligen Solna, Svartlösa, Karlskoga, Mölndals, Trollhättans, Sollentuna, Nacka och Sollefteå distrikt, torde dock böra erhålla en något förmånligare placering. Med hänsyn till de speciella förhållanden, som råda inom Kiruna landsfiskalsdistrikt och som ställa särskilda anspråk på tjänstens innehavare, bör även denna tjänst placeras i högre löneställning än normallönegraden. Jag föreslår, att tjänsterna i nu nämnda distrikt hänföras till 29 lönegraden.

Utredningens förslag innebär vidare, att de biträdande landsfiskalerna skola vara placerade i lönegraden Ca 25 samt att någon ändring i den år 1948 provisoriskt fastställda befordringsgången för landsfiskalsassistenterna icke nu vidtages. Dessa förslag föranleda icke någon erinran från min sida. Det av länsstyrelsen i Skaraborgs län framställda yrkandet, att de manliga kontorshjälpmedlen skulle placeras i 15 lönegraden, anser jag mig icke kunna biträda.

Övergångsanordningar.

Utredningen.

Landsfiskalerna. Vid genomförandet av såväl nu gällande landsfiskalsorganisation (prop. nr 225/1941 s. 35 f.) som nuvarande häradsskrivarorganisation (prop. nr 382/1945 s. 28 f.) blevo befattningshavare, som ej lämpligen borde övergå till den nya organisationen, antingen överflyttade till indragningsstat utan tjänstgöringsskyldighet eller överförda till övergångsstat med tjänstgöringsskyldighet eller ock under vissa förutsättningar pensionerade på förmånliga villkor. Sålunda kunde befattningshavare, vilka vid omorganisationerna hade omkring fem år kvar till pensionsåldern, efter Kungl. Maj:ts bestämmande erhålla pension som om de vid sagda tidpunkt blivit innehavare av nyreglerad landsfiskals- resp. häradsskrivartjänst och vid avgången uppnått pensionsåldern.

Utredningens förslag innebär, att antalet landsfiskalsdistrikt minskas med 57 från 399 till 342 och antalet landsfiskalstjänster med 55 från 410 till 355.

Utredningen har övervägt, huruvida i vissa fall genomförandet av den nya indelningen borde få anstå i avbidan på avgången av en landsfiskal, vars distrikt skulle indragas. Det har emellertid befunnits, att den nya kommunindelningen i några fall skulle lägga betydande hinder i vägen för ett sådant uppskov och att understundom långvariga provisorier skulle uppkomma. Utredningen förordar därför, att den nya organisationen genomföres på en gång över hela landet den 1 januari 1952.

Ledigblivna landsfiskalstjänster ha under senare tid ej tillsatts med ordinarie innehavare. Befattningarna ha i stället uppehållits på förordnande tills vidare. Vid utgången av år 1951 beräknas antalet vakanta landsfiskalstjänster uppgå till 32. Under femårsperioden 1952—1956 komma cirka 75 landsfiskaler, födda åren 1889—1893, att uppnå den nu gällande pensionsåldern 63 år.

I denna grupp finnes ett antal befattningshavare, vilkas distrikt föreslagits till indragning. För dessa, som den 1 januari 1952 ha fem år eller mindre kvar till pensionsåldern, skulle det ofta framstå som obilligt att bli tvångsförflyttade. Utredningen anser, att i sådana fall möjlighet bör finnas för Kungl. Maj:t att bereda befattningshavare, som så önskar, pension enligt grunder, som skulle ha blivit gällande, därest hans tjänst placerats i lönegraden Ca 27 och hans avgång skett vid pensionsålderns inträde. Det synes önskvärt att pension enligt nämnda grunder må kunna beviljas även för sådana i denna grupp ingående befattningshavare, vilka av svag hälsa eller annan orsak ej äro fullt tjänstdugliga eller lämpliga som landsfiskaler.

Därest befattningshavare, som tillhör sagda kategori och befinnes ej böra övergå till den nya organisationen, ej skulle önska avgå med pension enligt angivna grunder, bör han överföras å övergångsstat.

Härutöver finnes ett antal befattningshavare, födda år 1894 eller senare, vilka av olika skäl ej äro fullt lämpliga som landsfiskaler. I den mån dessa ej böra övergå till den nya organisationen, torde de med hänsyn till statsintresset böra överföras till övergångsstat i innehavande tjänster. Någon uppflyttning i lönegrad bör i dessa fall ej ifrågakomma. Såsom tjänstemän å övergångsstat böra de efter Kungl. Maj:ts bestämmande åläggas tjänstgöringsskyldighet, i första hand inom landsstaten.

Likaså böra de landsfiskaler, f. n. fem, vilka äro innehavare av extra ordinarie civilförsvarsdirektörsbefattningar, i sina landsfiskalstjänster överföras å övergångsstat.

Sammanlagda antalet befattningshavare, vilkas överförande å övergångsstat kan ifrågasättas, torde uppgå till 30 å 40. Till följd av de föreslagna distriktsindragningarna torde 30 å 35 landsfiskaler behöva flyttas till andra distrikt. Utredningen förutsätter, att de särskilda befattningshavarna vid övergången behandlas med all den hänsyn, som förhållandena medgiva. Det torde ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare bestämmelser om förfarandet vid övergångsanordningarnas genomförande.

Landsfiskalsassistenterna. Utredningen föreslår, att antalet landsfiskalsassistenttjänster minskas med 31 från 176 till 145. Även om en del assistenter vid organisationen erhålla befordran till landsfiskals- eller biträdande landsfiskalstjänster, torde ett antal fast placerade assistenter bli övertaliga. Det bör i första hand få ankomma på vederbörande länsstyrelser att omplacera sådana assistenter på andra assistenttjänster inom länet eller draga försorg om deras placering inom annat län. Skulle sådan omplacering icke lämpligen kunna genomföras, bör befattningshavaren, därest han uppflyttats till lönegraden Ce 22, bibehållas vid denna löneställning.

Konstaplarna. Konstapelsbefattningarna skola enligt utredningens förslag avföras från landsfiskalsorganisationen. Då emellertid ett successivt utbyggande av polisväsendet förutsättes, böra konstapelsbefattningarna övergångsvis bibehållas i avbidan på förbättring av polisorganisationen i vederbörande landsfiskalsdistrikt. Hänsyn bör även tagas till innehavarna av befattningarna, vilka ofta under lång tid varit i statens tjänst och utgöra en värdefull arbetskraft. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att efter särskild utredning pröva, huruvida i visst landsfiskalsdistrikt konstapelsbefattning bör bibehållas eller undantagsvis nyinrättas. Innehavarna av nuvarande konstapelsbefattningar böra placeras i de distrikt, där konstapelsbefattningar skola övergångsvis vara inrättade. Sådan omplacering bör i första hand ske av de befattningshavare, som uppnått lönegraden Ce 14. Skulle ej samtliga konstaplar i Ce 14 kunna placeras, böra de överbivna få med bibehållen lönegradsplacering tjänstgöra i lämpliga landsfiskalsdistrikt. Övriga befattningshavare i befordringsgången, vilka ej längre

äro behöfliga, böra entledigas. I distrikt, där övergångsvis konstapel kommer att finnas, bör den högsta biträdestjänsten hållas vakant.

Från konstaplarnas liksom från deras huvudorganisations sida ha framförts önskemål om, att tillfälle skulle beredas dem att genomgå överkonstapelsklassen i statens polisskola. De kunna f. n. ej vinna inträde i denna klass med hänsyn till att de ej uppfylla det för inträde föreskrivna villkoret att inneha ordinarie polismanstjänst.

Utredningen anser önskvärt, att man inom polisväsendets ram utnyttjar de kunskaper samt den erfarenhet och duglighet, som konstaplarna i allmänhet besitta. De böra därför lämpligen få möjlighet att genomgå överkonstapelsklassen i statens polisskola. Generell dispens att genomgå nämnda klass torde böra medgivas de konstaplar, som tillhöra lönegrad Ce 14. Enligt utredningens mening böra de av statsverket erhålla samma ekonomiska stöd för att genomgå utbildningen som befattningshavarna vid den statliga poliskåren i Boden, d. v. s. dels resekostnads- och traktamentsersättning enligt bestämmelserna i allmänna resereglementet för resorna till och från Stockholm i samband med utbildningens början och slut, dels ock under kurstiden oavkortad lön å innehavd befattning samt — för den som är familjeförsörjare — tjänstgöringstraktamente med 7 kronor 50 öre för dygn.

Utredningen — som bl. a. med hänsyn till rådande lokalsvårigheter vid polisskolan och det stora antalet sökande till överkonstapelsklassen icke kan förorda inrättande av särskilda avdelningar för ifrågavarande befattningshavare — förutsätter, att polisskolans styrelse har sin uppmärksamhet riktad på önskvärdheten av att konstaplarna på landsfiskalskontoren få möjlighet att i den utsträckning förhållandena medgiva genomgå överkonstapelsklassen.

Biträdespersonalen. Med hänsyn till den ökning av biträdespersonalens antal, som utredningens förslag innebär, synas några övergångsanordningar icke vara erforderliga för biträdespersonalen i allmänhet. Emellertid finnas f. n. 11 å övergångsstat uppförda kanslibiträden, tillhörande landsfiskalsorganisationen i de tre nordligaste länen. Innehavarna av dessa befattningar böra vid genomförande av utredningens förslag inplaceras å ordinarie stat och de å övergångsstat upptagna tjänsterna utgå ur personalförteckningen.

Yttranden.

Utredningens förslag ha i stort sett vunnit anslutning från remissmyndigheternas sida. I en del yttranden ha dock vissa erinringar framställts.

Statskontoret framhåller i fråga om pensioneringen av landsfiskaler, som äro fullt tjänstdugliga och som av organisatoriska skäl icke kunna kvarbliva i nuvarande distrikt, att stadgandet om förflyttningsskyldighet för

tjänstemän får anses vara direkt avsett att tillämpas i fall som det nu föreliggande. De föreslagna gynnsamma pensioneringsvillkoren överensstämma icke med strävan att söka kvarhålla och utnyttja de äldre årsgrupperna. Därest likväl möjlighet till förtidspensionering skulle anses böra beredas ifrågavarande landsfiskaler, bör pensionen beräknas på grundval av nuvarande lönegrad. De landsfiskaler, vilka icke anses fullt tjänstdugliga eller lämpliga som landsfiskaler, böra pensioneras med tillämpning av bestämmelserna för sjukpensionering och tvångspensionering i allmänna tjänstepensionsreglementet. Därest möjlighet icke skulle föreligga att utnyttja dessa pensioneringsformer, torde befattningshavarna böra upptagas på övergångsstat. Ämbetsverket anser vidare, att biträdande landsfiskalstjänst icke bör besättas, förrän undersökning gjorts huruvida icke landsfiskal, som blir övertalig till följd av den nya distriktsindelningen, kan placeras på sådan tjänst. Statskontoret avstyrker, att de landsfiskaler, vilka inneha extra ordinarie civilförsvarsdirektörstjänst, i sina landsfiskalstjänster skulle överföras å övergångsstat. Ämbetsverket avstyrker likaledes, att konstaplarna dispensvägen och på förmånliga ekonomiska villkor skulle få genomgå överkonstapelsklassen vid statens polisskola.

Länsstyrelsen i Kristianstads län anser, att övergångsbestämmelserna för konstaplarna äro för strängt utformade samt att konstaplarna böra ha möjlighet att kvarstå i sina nuvarande befattningar till uppnådd pensionsålder.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län framhåller, att placering av övertaliga landsfiskaler på sätt utredningen föreslagit understundom kan medföra, att vederbörande näppeligen kommer att känna trivsel i arbetet. En förflyttning under nuvarande svåra bostadsbrist kan även leda till besvärliga personliga förhållanden. Länsstyrelsen ifrågasätter, om icke möjligheter böra skapas att överföra ifrågavarande befattningshavare icke blott på övergångsstat utan även på indragingsstat.

Styrelsen för statens polisskola förutsätter, att kontorspoliserna icke skola tillerkännas någon företrädesrätt framför andra sökande. Liknande uppfattning framföres av *svenska polisförbundet*.

Föreningen Sveriges landsfiskalsbiträden hemställer, att, om ordinarie kansliskrivartjänster icke inrättas i landsfiskalsdistrikten för tjänstemän med polisutbildning, konstapelstjänsterna bibehållas med rätt för tjänsteinnehavarna att kvarstanna på befattningarna tills de tillträda annan tjänst.

Departementschefen.

Vad först angår *landsfiskalerna* innebär utredningens förslag följande. För de landsfiskaler, vilka den 1 januari 1952 ha fem år eller kortare tid kvar till pensionsåldern och vilkas distrikt enligt indelningsförslaget skola indragas eller vilka av svag hälsa eller annan orsak ej äro fullt

tjänstedugliga eller lämpliga såsom landsfiskaler, böra möjligheter finnas för Kungl. Maj:t att bereda befattningshavare som så önskar pension enligt grunder, som skulle ha blivit gällande, därest hans tjänst placerats i lönegraden Ca 27 och hans avgång skett vid pensionsålderns inträde. Befattningshavare av denna kategori, vilka icke skulle önska erhålla pension på sagda villkor men befinnas ej böra övergå till den nya organisationen, torde överföras å övergångsstat. Vidare böra sådana av olika skäl ej lämpliga landsfiskaler, vilka ha mer än fem år kvar till pensionsåldern vid omorganisationens ikraftträdande, med hänsyn till statsintresset överföras till övergångsstat i innehavande tjänster. Dessa landsfiskaler böra efter Kungl. Maj:ts bestämmande åläggas tjänstgöringsskyldighet, i första hand inom landsstaten. Till övergångsstat i sina landsfiskalstjänster böra överföras även fem landsfiskaler, vilka inneha extra ordinarie civilförsvarsdirektörs-tjänst.

För egen del vill jag framhålla, att det ofta skulle framstå såsom obilligt att låta tvångsförflytta en landsfiskal, vars distrikt skall indragas, då allenast fem år eller mindre återstå till hans pensionsålders inträde. Jag kan därför icke biträda statskontorets åsikt, att stadgandet om förflyttnings-skyldighet bör tillgripas i de nu ifrågavarande fallen. Jag ansluter mig härutinnan i stället till det av utredningen framlagda förslaget om förtidspensionering. I likhet med statskontoret anser jag emellertid, att pensionen bör beräknas på grundval av den lönegrad, som vederbörande nu innehar. Vad jag sålunda föreslagit bör gälla även för övriga av utredningen åsyftade landsfiskaler, vilkas återstående tjänstetid ej överstiger fem år. Enligt tillgängliga underhandsuppgifter torde antalet landsfiskaler, som sålunda kunna komma i fråga till förtidspensionering, uppgå till ett trettiotal.

Övriga av utredningen framlagda förslag berörande landsfiskalerna tillstyrker jag. Jag förutsätter sålunda, att de landsfiskaler, vilka överföras till övergångsstat med hänsyn till att de av en eller annan anledning ej böra övergå till landsfiskalstjänst i den nya organisationen, åläggas skyldighet att tjänstgöra i första hand inom landsstaten. Givetvis bör undersökas, huruvida de lämpligen kunna placeras på tjänst såsom biträdande landsfiskal. I den mån så kan ske, bör motsvarande antal sådana tjänster hållas vakanta. Antalet landsfiskaler, för vilka torde ifrågakomma överföring å övergångsstat, uppskattar jag med ledning av nu tillgängliga uppgifter till ett tjugutal. Härefter ha inräknats de 5 landsfiskaler, vilka inneha extra ordinarie tjänst såsom civilförsvarsdirektör.

Utredningens förslag om övergångsanordningar för *landsfiskalsassistenterna* och *konstaplarna* föranleda ej någon erinran från min sida. Jag räknar med, att cirka 120 konstaplar komma att vara i tjänst vid omorganisationens ikraftträdande. I de distrikt, där konstapel övergångsvis kommer att tjänstgöra, bör under motsvarande tid närmast lägre biträdesbefattning hållas vakant.

Vad slutligen angår *biträdespersonalen* följer av mitt förslag om kansli-biträdenas inplacering å extra ordinarie stat, att utredningens förslag beträffande ifrågavarande personal icke kan bifallas. De 11 nu å övergångsstat befintliga kanslibiträdestjänsterna böra sålunda å oförändrad stat ingå i den nya organisationen.

Tjänstelokaler och deras möblering.

Utredningen.

Vid omorganisationen 1940—41 utgick man från att landsfiskalerna skulle mot ersättning av statsmedel hålla lokaler jämte möbler och annan rumsinredning, som erfordrades för deras verksamhet.

Den 5 september 1941 föreskrev Kungl. Maj:t, att hyresersättningen av länsstyrelsen skulle bestämmas efter ett lokalbehov av ett rum i distrikt med landsfiskal och högst ett biträde, två rum i distrikt med landsfiskal och två eller tre biträden samt tre rum eller, efter länsstyrelsens prövning, fyra rum i distrikt med landsfiskal och större antal biträden, allt jämte erforderliga arkivutrymmen. Avvikelse från de angivna grunderna finge av vederbörande länsstyrelse medges i vissa undantagsfall.

Beträffande rådande olägenheter på detta område anför utredningen.

Bestämmelserna om hyresersättning ha lett till ganska skiftande praxis. Några länsstyrelser ha varit mycket restriktiva. Det har inträffat, att landsfiskaler förvägrats högre ersättning, då kontoret omfattat större antal rum än som följt av huvudreglerna, oaktat detta antal varit erforderligt för arbetets bedrivande. I andra län ha undantag medgivits i större eller mindre utsträckning. Vidare har förekommit, att länsstyrelserna direkt av vederbörande hyresvärdar förhyrt kontorslokaler. Utrymmesstandarden har genom dessa skiftande förhållanden kommit att bli ganska ojämn.

Även lokalernas kvalitet har varierat avsevärt från distrikt till distrikt. En del landsfiskaler tillhandahålla kontorslokaler i egna fastigheter. Detta medför vid fastighetsförsäljningar i samband med tjänstebyten eller eljest, att svårigheter uppstå att anskaffa nya lokaler.

När landsfiskalskontoret omfattar blott ett rum, innebär detta, att landsfiskalen saknar möjlighet att ostört föra samtal med besökande eller verkställa förhör. Är kontoret inrymt i landsfiskalens egen fastighet, torde för dylika ändamål i allmänhet landsfiskalens privata bostad få tagas i anspråk. Är kontorslokalen belägen i annan fastighet, uppstå stora olägenheter. Finnes assistent, delar han i många fall rum med landsfiskalen eller med biträdespersonal. Detsamma kan gälla konstapel.

Utredningen har vid besök i distrikt av olika storlek kunnat konstatera olägenheter av nu angiven art.

Enligt utredningens mening måste som ett villkor för en tillfredsställande lösning av lokalfrågan uppställas, att varje landsfiskal har eget tjänsterum, i vilket han kan ensam mottaga besökande. Utredningen har vidare ansett

önskvärt att varje landsfiskalsassistent erhåller eget rum. Vad den övriga personalen beträffar torde fasta regler icke böra uppställas. Det är även önskvärt att kontoren ha tillgång till brandsäkra och fuktfria arkivutrymmen.

I detta sammanhang erinrar utredningen, att det nuvarande systemet med skyldighet för landsfiskalerna att hålla erforderliga kontorsutrymmen härstammar från en tid, då landsfiskalerna erhöles en stor del av sin inkomst i form av sportler. Då landsfiskalerna numera såsom andra stats-tjänstemän erhålla hela sin tjänsteinkomst i form av nettolön, saknas anledning att betunga dem med ifrågavarande skyldighet. För andra tjänstemän inom lokalförvaltningen, exempelvis häradsskrivarna, ankommer det på statsverket att anskaffa tjänstelokaler. Utredningen föreslår därför, att statsverket skall tillhandahålla tjänstelokaler jämte arkivutrymmen utan kostnad för landsfiskalerna.

Vad härefter angår tjänstelokalernas möblering anför utredningen bl. a.

I förenämnda beslut den 5 september 1941 föreskrives, att landsfiskalen skall tillhandahålla för tjänstelokalens användande erforderliga möbler och annan rumsinredning. Ersättningen härför — som skall utgå av statsmedel — har bestämts till följande belopp för år räknat: för tjänstelokal om ett rum 100 kronor, om två rum 125 kronor, om tre rum 150 kronor och om fyra rum 175 kronor.

Skyldigheten för landsfiskalerna att själva anskaffa inventarier mot en fast ersättning har vållat stora olägenheter. Beloppen äro f. n. icke tillräckliga för amortering och förräntning av det kapital, som nedlagts i ändamålsenligt möblemang och övriga inventarier, än mindre för löpande underhåll av möbler, mattor, gardiner o. d. Landsfiskalerna måste därför antingen av egna medel tillskjuta mellanskillnaden eller sänka standarden. På grund härav finnes på ett stort antal kontor inventarier av mindervärdig beskaffenhet, vilka försvåra arbetet och skapa otrevnad för personalen.

Utredningen erinrar emellertid om att under de senaste fyra åren den förut angivna regeln delvis övergivits. Kungl. Maj:t har nämligen i ett ganska stort antal fall i samband med nytillsättning av landsfiskalstjänst eller överflyttning av landsfiskalskontor till nya lokaler anvisat medel för anskaffning av inventarier för landsfiskalskontor (jfr 1950 års statsverksprop., elfte huvudtiteln, s. 248). Kostnaderna för en dylik nyuppsättning synas i regel ha uppgått till belopp mellan 2 500 och 5 000 kronor. I många fall har även förekommit inlösen av äldre inventarier vid tjänstebyte.

Utredningen anser för sin del, att statens skyldighet att helt svara för möbleringen av landsfiskalskontoren nu bör fastslås. Förändringen bör ske på en gång i och med genomförandet den 1 januari 1952 av den nya distriktsindelningen. Fullt ändamålsenliga inventarier, som kunna infogas i en rationell möblering av kontoret, böra inlösas av statsverket för belopp, som svara mot marknadsvärdet. Värderingen torde böra verkställas genom

länsstyrelsernas försorg. I övriga fall bör nyanskaffning komma till stånd. Icke inlösta inventarier böra icke längre få komma till användning på kontoren.

Yttranden.

Statens organisationsnämnd instämmer med vad utredningen anført. *Riksarkivet* tillstyrker förslaget, att staten skall tillhandahålla arkivlokal åt landsfiskal. Endast på denna väg kan man åstadkomma tillfredsställande sådana lokaler och därmed bättre arkivvård. Även *övriga remissmyndigheter* tillstyrka förslagen eller lämna desamma utan erinran.

Departementschefen.

I likhet med utredningen anser jag, att den landsfiskalerna nu åvilande skyldigheten att mot ersättning av statsmedel hålla lokaler jämte möbler och annan erforderlig rumsinredning icke längre är motiverad. Tjänstelokaler och arkivutrymmen böra enligt min mening kostnadsfritt tillhandahållas landsfiskalerna av statsverket liksom fallet är beträffande exempelvis hädasskrivarna. Även skyldigheten att sörja för lokalernas möblering och övrig inredning bör åvila statsverket. I viss utsträckning har en sådan ändring av förhållandena redan genomförts. Vid nytillsättning av landsfiskalstjänst eller anskaffning av nya kontorslokaler har nämligen Kungl. Maj:t i ett relativt stort antal fall medgivit, att möbler finge anskaffas med anlitande av omkostnadsanslaget för landsfiskalerna m. fl.

Det är enligt min mening lämpligt, att statsverkets skyldigheter i ifrågasvarande hänseenden nu fastslås och att denna ordning genomföres i samband med ikraftträdandet av den nya distriktsindelningen den 1 januari 1952. I den mån av landsfiskalerna tillhandahållna möbler äro ändamålsenliga, torde de härvid böra inlösas av statsverket till gällande marknadsvärde.

IV. Anslagsberäkningar.

Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar.

	Anslag	Nettoutgift
1949/50	11 800 000	11 468 479
1950/51 (statsliggaren s. 1053)	11 950 000	
1951/52 (förslag)	12 000 000	

I skrivelser, som inkommit under augusti och september 1950, ha *länsstyrelserna* avgivit förslag rörande anslaget under nästa budgetår.

Departementschefen.

Lönekostnaderna för den nya organisationen torde kunna beräknas på följande sätt. För *avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat* kan beräknas 5 480 000 kronor. Härav utgöra 5 477 000 kronor grundlöner till personal på personalplanen samt 3 000 kronor vikariatsersättningar. För *avlöningar till icke-ordinarie personal* torde upptagas 4 910 000 kronor, varav 4 560 000 till grundlöner åt den av mig i det föregående angivna personalen, 200 000 för tillfällig arbetshjälp, 120 000 för vikariatsersättningar, 25 000 för övertidser-sättningar samt 5 000 för semesterersättningar. Medelsbehovet för *arvoden till landsfiskalselever m. fl.* uppskattar jag till 385 000 kronor. För *rörligt tillägg* — beräknat efter 12 procent på grundlönerna — erfordras 1 237 000 kronor. I *ersättning från städerna Trollhättan och Karlskoğa* kan antagas komma att inflyta 12 000 kronor.

Enligt de gjorda kalkylerna skulle till avlöningar till landsfiskalerna m. fl. för nästa budgetår behöva anvisas ett anslag av (5 480 000 + 4 910 000 + 385 000 + 1 237 000 — 12 000) 12 000 000 kronor.

Landsfiskalerna m. fl.: Omkostnader.

	Anslag	Nettoutgift
1948/49	2 063 000	2 779 282
1949/50	2 200 000	2 931 926
1950/51 (statsliggaren s. 1060)	2 535 000	
1951/52 (förslag)	2 450 000	

I skrivelser, som inkommit under augusti och september 1950, ha *länsstyrelserna* avgivit förslag rörande anslaget under nästa budgetår.

Departementschefen.

Anslagsposten till sjukvård m. m. torde böra upptagas till oförändrat be-
lopp, 50 000 kronor.

För reseersättningar förbrukades under de två sistförflutna budgetåren i runt tal 1 206 000 resp. 1 219 000 kronor. Medelsanvisningen — för inneva-
rande budgetår beräknad till 1 100 000 kronor — torde med hänsyn härtill
böra höjas. Jag förordar, att för nästa budgetår beräknas 1 200 000 kronor.

Till expenser har för innevarande budgetår anvisats ett belopp av 900 000
kronor, varav 800 000 kronor för eget behov och 100 000 kronor för annat
än eget behov. Förstnämnda delpost upptages för nästa budgetår till oför-
ändrat belopp. Delposten till expenser för annat än eget behov, vilken under
budgetåren 1948/49 och 1949/50 belastats med resp. 132 000 och 156 000 kro-
nor, föreslår jag uppräknad till 115 000 kronor.

De i anslagsposten till övriga utgifter ingående delposterna till kostnader
för distriktsåklagarkurs och kostnader för tjänstedräkt torde böra anvisas

med oförändrade belopp eller 14 000 resp. 18 000 kronor. Posterna till antagningsnämndens verksamhet och till handledning under landsfiskalsaspiranternas polistjänstgöring torde böra jämkas något med hänsyn till belastningen. Sålunda förordar jag, att förstnämnda post höjes med 500 kronor till 2 500 kronor och att sistnämnda post nedräknas från 1 000 till 500 kronor. Vad angår posten till lokalbidrag ha länsstyrelserna beräknat medelsåtgången för nästa budgetår till i runt tal 516 000 kronor. Vid bifall till vad jag förordat angående statsverkets övertagande av skyldigheten att tillhandahålla tjänstelokaler fr. o. m. den 1 januari 1952 torde blott omkring hälften av det sålunda beräknade beloppet komma att åtgå eller 250 000 kronor. Statsverkets kostnader efter sagda dag böra bestridas från den under statens allmänna fastighetsfond: byggnadsstyrelsens delfond upptagna delposten till hyres- och arrendeutgifter för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden. Anslagsposten till övriga utgifter bör alltså upptagas till (14 000 + 18 000 + 2 500 + 500 + 250 000) 285 000 kronor.

Anslaget uppföres alltså med (50 000 + 1 200 000 + 800 000 + 115 000 + 285 000) 2 450 000 kronor.

Landsfiskalerna m. fl.: Utrustning av landsfiskalskontor m. m.

I det föregående har jag föreslagit, att statsverket skulle i samband med den nya distriktsindelningens ikraftträdande den 1 januari 1952 övertaga skyldigheten att tillhandahålla erforderliga möbler och övrig inredning för landsfiskalskontoren. I sina remissvar ha länsstyrelserna för resp. län beräknat kostnaderna härför. Sammanlagt har för ändamålet beräknats 913 613 kronor. För egen del anser jag, att kostnaderna kunna begränsas till i runt tal 850 000 kronor. Då något för ändamålet avsett anslag icke finnes uppfört å riksstaten, torde ett nytt reservationsanslag böra uppföras, benämnt Landsfiskalerna m. fl.: Utrustning av landsfiskalskontor m. m.

V. Hemställen.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna de framlagda grunderna för en omläggning av landsfiskalsorganisationen;

dels besluta, att omorganisationen skall träda i kraft den 1 januari 1952;

dels medgiva, att förslagsvis femton ordinarie landsfiskaler fr. o. m. den 1 januari 1952 överföres å övergångsstat

med tjänstgöringsskyldighet med rätt för sådan landsfiskal att uppbära avlöningsförmåner enligt för honom nu gällande lönegrad;

dels medgiva, att fem ordinarie landsfiskaler, vilka in-
neha extra ordinarie tjänst såsom civilförsvarsdirektör,
fr. o. m. den 1 januari 1952 överföras å övergångsstat;

dels medgiva, att ordinarie landsfiskal, som är född före
den 1 januari 1894 men vid tidpunkten för omorganisa-
tionens ikraftträdande den 1 januari 1952 icke uppnått 63
års ålder, må enligt Kungl. Maj:ts bestämmande från sist-
nämnda tidpunkt kunna efter därom gjord ansökning be-
viljas pension såsom om han vid avgången uppnått nämnda
ålder;

dels medgiva, att Kungl. Maj:t må utfärda de bestäm-
melser, som i övrigt bliva erforderliga för genomförandet
av omorganisationen;

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i det
föregående förordats fastställa personalförteckning för
landsfiskalerna m. fl.;

dels godkänna följande avlöningsstat för landsfiskalerna
m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1951/52:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	5 480 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>för- slagsvis</i>	4 910 000
3. Arvoden till landsfiskalselever, <i>förslagsvis</i> ..	385 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 237 000
	Summa kronor 12 012 000

Särskilda uppbördsmedel.

Ersättning från Trollhättans och Karlskoga städer	12 000
--	--------

Summa förslagsanslag kronor 12 000 000;

dels ock å driftbudgeten under elfte huvudtiteln för bud-
getåret 1951/52 anvisa

1. till *Landsfiskalerna m. fl.*: Avlöningar ett förslagsan-
slag av 12 000 000 kronor;

Kungl. Maj:ts proposition nr 140.

2. till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 2 450 000 kronor;

3. till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Utrustning av landsfiskalskontor m. m.* ett reservationsanslag av 850 000 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Gunnar Olofsson.

Förslag

till

rikets indelning i landsfiskalsdistrikt.

STOCKHOLMS LÄN.

Frösåkers landsfiskalsdistrikt:

Frösåkers kommun samt städerna Östhammar och Öregrund.

Häverö landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Häverö, Knutby, Almunge och Väddö.

Norrtälje landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Lyhundra, Sjuhundra, Frötuna, Blidö, Roslags-Länna samt Norrtälje stad.

Vallentuna landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Össeby, Vallentuna och Upplands-Väsby.

Sigtuna landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Skepptuna, Märsta, Knivsta samt Sigtuna stad.

Österåkers landsfiskalsdistrikt:

Österåkers kommun samt Täby köping.

Vaxholms landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ljusterö och Djurö ävensom samtliga fastigheter inom följande jordregisterenheter i Värmdö kommun: Alsvik 1¹, Boda 1¹, Bolvik 1¹, Edslösa 1¹, Grinda 1¹, Gällnö 4¹, Gällnönäs 1¹, Hjälmo 1¹, Kalvsvik 1¹, Karklö 1¹, Lillsved 1¹, Lådna 3¹, Löknäs 1¹, Myttinge 1¹, Nor 1¹, Norrnäs 1¹, Norråva 1¹, Nyvarp 1¹, Siggesta med Eke och Kråklund 1¹, Skägga Väster 1¹, Skägga Östra 1¹, Skälvik 1¹, Sund med Söderåva och Rävsjö 1¹, Svartsjö 1¹, 2¹, Träsket 1¹, Vreta 1¹ och Vårholma 1¹ samt Vaxholms stad.

Gustavsbergs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Gustavsberg och Boo samt de delar av Värmdö kommun, som icke tillhöra Vaxholms landsfiskalsdistrikt.

Solna landsfiskalsdistrikt:

Solna stad.

Danderyds landsfiskalsdistrikt:

Köpingarna Stocksund och Danderyd samt Djursholms stad.

Anm. Distriktsåklagartjänsten i Stocksunds köping bibehålles tills vidare.

Sollentuna landsfiskalsdistrikt:

Järfälla kommun samt Sollentuna köping.

Färentuna landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ekerö och Färingsö.

Nacka landsfiskalsdistrikt:

Saltsjöbadens köping samt Nacka stad.

Svartlösa landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Huddinge, Botkyrka, Salem och Grödinge.

Öknebo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Östertälje, Turinge och Järna.

Nynäshamns landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Sorunda och Ösmo samt Nynäshamns stad.

Haninge landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Västerhaninge, Österhaninge, Tyresö och Dalarö.

UPPSALA LÄN.

Håbo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Upplands-Bro, Håbo och Lagunda.

Enköpings landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Norra Trögd, Södra Trögd och Åsunda samt Enköpings stad.

Anm. Staden Enköping ingår i distriktet tills vidare allenast i polis- och åklagarhänseende.

Ulleråkers landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Södra Hagunda, Norra Hagunda, Bälinge, Vaksala och Rasbo.

Norunda landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Björklinge, Vattholma och Vendel.

Olands landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Oland och Dannemora.

Tierps landsfiskalsdistrikt:

Tierps och Söderfors landskommuner samt Tierps köping.

Älvkarleby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Österlövsta, Hållnäs, Västland och Älvkarleby.

SÖDERMANLANDS LÄN.

Rönö landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Rönö, Svärta, Tunaberg, Jönåker, Stigtomta, Björkvik och Oxelösunds stad.

Trosa landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hölö, Vagnhärad, Tystberga och Trosa stad.

Daga landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Daga och Gnesta.

Vingåkers landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Västra Vingåker och Julita.

Valla landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Floda, Stora Malm, Sködinge och Bettna.

Villåttinge landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Sparreholm och Mellösa samt Malmköpings köping och Flens stad.

Rekarne landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Västra Rekarne, Hällby, Husby-Rekarne, Kafjärden, Ärla samt Tors-
hälla stad.

Strängnäs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Vårfruberga, Tosterö, Åker, Stallarholmen, Enhörna samt städerna
Strängnäs och Mariefred.

ÖSTERGÖTLANDS LÄN.

Kisa landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Norra Kinda, Södra Kinda, Västra Kinda och Ydre.

Ödeshögs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Alvastra, Ödeshög och Folkunga.

Mjölby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Södra Göstring och Vifolka samt Boxholms köping och Mjölby stad.

Borensbergs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Godegård, Tjällmo, Borensberg och Boberg.

Vadstena landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Aska och Östgöta-Dal samt städerna Vadstena och Skänninge.

Anm. Staden Skänninge ingår tills vidare i distriktet allenast i polis- och åklagar-
hänseende.

Finspångs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hällestad, Skärblacka och Hävla samt Finspångs köping.

Kolmårdens landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Kvillinge och Kolmården.

Vikbolandets landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Västra Vikbolandet och Östra Vikbolandet.

Söderköpings landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Aspveden och Stegeborg samt Söderköpings stad.

Valdemarsviks landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Gryt och Ringarum samt Valdemarsviks köping.

Gullbergs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Norsholm, Åkerbo och Vreta kloster.

Åtvidabergs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Askeby och Björsäter samt Åtvidabergs köping.

Valkebo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Kärna, Landeryd, Norra Valkebo, Södra Valkebo och Vårdnäs.

JÖNKÖPINGS LÄN.

Gränna landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Visingsö, Skärstad samt Gränna stad.

Huskvarna landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Lekeryd, Tenhult och Hakarp samt Huskvarna stad.

Nässjö landsfiskalsdistrikt:

Forsserums kommun och Nässjö stad.

Mo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Månsarp, Bankeryd, Norra Mo och Södra Mo samt Norrahammars köping.

Eksjö landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ingatorp och Höreda samt Mariannelunds köping och Eksjö stad.

Aneby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Solberga, Bredestad och Hullaryd.

Tranås landsfiskalsdistrikt:

Linderås kommun och Tranås stad.

Bodafors landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Malmbäck, Norra Sandsjö och Vrigstad samt Bodafors köping.

Sävsjö landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hjälmeryd och Bäckaby samt Sävsjö stad.

Alseda landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Korsberga, Nye och Alseda.

Vetlanda landsfiskalsdistrikt:

Vetlanda landskommun samt kommunerna Lannaskede och Björkö samt Vetlanda stad.

Anm. Stadsfiskalstjänsten i Vetlanda bibehålles tills vidare.

Gislaveds landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Anderstorp och Gnosjö samt Gislaveds köping.

Hylte landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hylte, Burseryd och Villstad.

Reftele landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Forsheda, Bredaryd, Reftele och Unnaryd.

Värnamo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Bor och Rydaholm samt Värnamo stad.

Skillingaryds landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Klevshult och Byarum.

KRONOBERGS LÄN.

Åseda landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Åseda, Nottebäck, Braås och Lenhovda samt Åseda köping.

Kosta landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hälleberga, Ekeberga, Algutsboda och Älghult.

Lessebo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Almeboda, Ljuder och Hovmantorp samt Lessebo köping.

Tingsryds landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Linneryd, Väckelsång, Södra Sandsjö och Östra Torsås samt Tingsryds köping.

Kinnevalds landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Almundsryd, Urshult och Mellersta Kinnevald.

Norrvidinge landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Bergunda, Rottne och Lammhult.

Alvesta landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Moheda, Hjortsberga och Vislanda samt Alvesta köping.

Älmhults landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Skatelöv, Västra Torsås, Virestad och Stenbrohult samt Älmhults köping.

Ljungby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ryssby och Hanneda samt Ljungby stad.

Lidhults landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Berga, Annerstad och Lidhult.

Markaryds landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Göteryd och Traryd samt Markaryds landskommun och Markaryds köping.

KALMAR LÄN.

Norra Tjusts landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Uknadalen, Överum, Tjust-Ed och Loftahammar.

Södra Tjusts landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Gamleby, Locknevi, Hallingeberg, Gladhammar och Hjorted.

Vimmerby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Sevede och Södra Vi samt Vimmerby stad.

Hultsfreds landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Vena, Lönneberga och Hultsfreds köping.

Tunaläns landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Tuna, Misterhult och Kristdala.

Målilla landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Mörlunda, Målilla och Virserum.

Högsby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Fagerhult, Högsby och Fliseryd.

Stranda landsfiskalsdistrikt:

Döderhults kommun och Mönsterås köping.

Norra Möre landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Alsterbro, Ålem, Ryssby, Läckeby och Dörby.

Nybro landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Madesjö och Emmaboda köping samt Nybro stad.

Vassmolösa landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ljungbyholm, Mortorp och Södermöre.

Torsås landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Vissefjärda, Söderåkra och Torsås.

Åkerbo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ölands-Åkerbo och Köpingsvik.

Borgholms landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Gärdslösa och Torsslunda samt Borgholms stad.

Mörbylånga landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Mörbylånga och Ottenby.

GOTLANDS LÄN.

Slite landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Fårösund och Lärbro samt Slite köping.

Roma landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Tingstäde, Dalhem och Romakloster.

Klintehamns landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Stenkumla och Klintehamn.

Hemse landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hemse, Stånga, Ljugarn, Havdhem och Hoburg.

BLEKINGE LÄN.

Jämjö landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Jämjö, Sturkö och Ramdala.

Lyckeby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Lyckeby, Rödeby och Fridlevstad.

Nättraby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Tving, Nättraby, Hasslö och Listerby.

Ronneby landsfiskalsdistrikt:

Landskommunerna Ronneby och Hallabro samt Ronneby stad.

Anm. Stadsfiskalstjänsten i Ronneby bibehålles tills vidare.

Bräkne landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Bräkne-Hoby, Hällaryd och Asarum.

Olofströms landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Kyrkhult, Jämshög och Olofströms köping.

Sölvesborgs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Mörrum, Gammalstorp och Mjällby.

Anm. Kungl. Maj:t vill framdeles besluta om staden Sölvesborgs förenande med distriktet.

KRISTIANSTADS LÄN.

Simrishamns landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Tommarp, Hammenhög och Borrby och Simrishamns stad.

Tomelilla landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Löderup, Glemmingebro, Smedstorp och Onslunda samt Tomelilla köping.

Brösarps landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Kivik, Brösarp och Degeberga.

Tollarps landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Everöd, Vä, Tollarp och Träne.

Åhus landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Fjälkinge och Nosaby samt Åhus köping.

Bromölla landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ivetofta, Näsrum, Oppmanna och Vånga samt Bromölla köping.

Broby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Araslöv, Knislinge, Hjärsås och Broby.

Osby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Glimåkra, Örkened, Loshult samt Osby landskommun och Osby köping.

Bjärnums landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hästveda, Vittsjö och Bjärnum.

Hässleholms landsfiskalsdistrikt:

Stoby kommun, Vinslövs landskommun samt Vinslövs köping och Hässleholms stad.

Tyringe landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Sösdala och Tyringe.

Riseberga landsfiskalsdistrikt:

Riseberga kommun samt Perstorps köping.

Örkelljunga landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Örkelljunga, Skånes-Fagerhult och Munka-Ljungby.

Klippans landsfiskalsdistrikt:

Östra Ljungby kommun och Klippans köping.

Åstorps landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Kvidinge och Ausås samt Åstorps köping.

Ängelholms landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Barkåkra och Hjärnarp samt Ängelholms stad.

Båstads landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Förslövsholm och Västra Bjäre samt Båstads köping.

MALMÖHUS LÄN.

Vellinge landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Bunkeflo, Vellinge, Räng och Skegrie samt staden Skanör med Falsäterbo.

Svedala landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Oxie, Månstorp, Alstad och Gislöv samt Svedala köping.

Torna landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Flädie, Furulund och Torn samt Lomma köping.

Dalby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Södra Sandby, Veberöd, Dalby och Genarp.

Bara landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Staffanstorp, Bara och Burlöv.

Skurups landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Anderslöv och Klagstorp samt Skurups köping.

Herrestads landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Vemmenhög, Rydsgård, Ljunits och Herrestad.

Färs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Blentarp, Östra Färs, Bjärsjölagård och Vollsjö samt Sjöbo köping.

Eslövs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Norra Frosta, Snogeröd och Skarhult, Höörs köping samt Eslövs stad.

Hörby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Långaröd, Löberöd, Östra Frosta samt Hörby köping.

Rönnebergs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Härslöv, S:t Ibb, Rönneberga, Svalöv och Teckomatorp.

Röstånga landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Marieholm, Bosarp och Röstånga.

Kävlinge landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Dösjebro, Harrie och Löddeköpinge samt Kävlinge köping.

Höganäs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Brunnby, Väsby och Jonstorp samt Höganäs stad.

Mörarps landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Kattarp, Ödåkra och Mörarp samt Bjuvs köping.

Ekeby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Billesholm, Vallåkra, Ekeby och Kågeröd.

HALLANDS LÄN.

Höks landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hishult, Växtorp, Karup, Ränneslöv, Knäred, Laholms landskommun, Veinge kommun och Laholms stad.

Anm. Stadsfiskalstjänsten i Laholm bibehålles tills vidare.

Harplinge landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Eldsberga, Simlångsdalen, Söndrum, Harplinge och Getinge.

Oskarströms landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Enslöv, Torup, Kvibille samt Oskarströms köping.

Årstads landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Årstad, Vessigebro, Vinberg och Morup.

Himle landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ätran, Ullared, Tvååker, Träslöv, Himledalen och Lindberga.

Viske landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Veddige, Värö, Löftadalen och Fjärås.

Kungsbacka landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Onsala, Särö, Tölö och Lindome samt Kungsbacka stad.

GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN.

Sävedals landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Landvetter, Partille och Råda.

Hisings landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Askim, Styrso, Tuve, Öckerö, Torslanda och Säve samt Marstrands stad.

Anm. Staden Marstrand ingår i distriktet tills vidare allenast i polis- och åklagarhänseende.

Mölnåls landsfiskalsdistrikt:

Kållereds kommun samt Mölnåls stad.

Kungälv's landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Romelanda, Ytterby och Hermansby samt Kungälv's stad.

Stenungsunds landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Kode och Stenungsund.

Ljungskile landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Inlands Torpe, Ljungskile och Forshälla.

Orust's landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Myckleby, Tegneby och Morlanda.

Tjörns landsfiskalsdistrikt:

Tjörns kommun.

Lane landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Skaftö, Lane-Ryr och Skredsvik.

Lysekils landsfiskalsdistrikt:

Kommunen Stångenäs samt Lysekils stad.

Sotenäs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Södra Sotenäs, Smögen och Tossene.

Munkedals landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Svarteborg, Munkedal och Sörbygden.

Tanums landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Bullaren, Kville och Tanum.

Strömstads landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Tjärnö och Vette samt Strömstads stad.

ALVSBORGS LÄN.

Skene landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Västra Mark, Örby, Horred, Kungsäter och Svansjö samt Skene köping.

Kinna landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Sätilla, Seglora, Fritsla och Kinnarumma samt Kinna köping.

Svenljunga landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Lysjö, Axelfors, Högvad och Kindaholm samt Svenljunga köping.

Tranemo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Tranemo, Dalstorp, Södra Åsarp, Långhem och Åsunden.

Ulricehamns landsfiskalsdistrikt:

Redvägs kommun och Ulricehamns stad.

Ås landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hökerum, Toarp, Brämhult och Gäsene.

Bollebygds landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Fristad, Bollebygd, Björketorp och Sandhult.

Ale landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Skeplanda, Lödöse, Starrkärr och Nödinge.

Vättle landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Angered, Stora Lundby, Lerum, Skallsjö och Hemsjö.

Kullings landsfiskalsdistrikt:

Vårgårda och Herrljunga kommuner.

Trollhättans landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Västra Tunhem och Södra Väne samt Trollhättans stad.

Flundre-Bjärke landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Flundre och Bjärke samt Lilla Edets köping.

Färgelanda landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Högsäter, Färgelanda och Ödeborg.

Melleruds landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Kroppefjäll, Skållerud, Bolstad, Brålanda och Frändefors samt Melleruds köping.

Åmåls landsfiskalsdistrikt:

Tössbo kommun och Åmåls stad.

Anm. Staden Åmål ingår i distriktet tills vidare allenast i polis- och åklagarhänseende.

Dals-Eds landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Bäckefors och Dals-Ed.

Bengtstors landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Steneby och Lelång samt Bengtstors köping.

SKARABORGS LÄN.

Tidans landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Binneberg, Timmersdala, Moholm och Tidån.

Karlsborgs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Mölltorp, Karlsborg och Udenäs.

Hasslerörs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ullervad, Lugnås och Hasslerör samt Töreboda köping.

Hova landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Lyrestad, Hova, Tiveden och Amnehärad.

Gudhems landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Vårsås, Skultorp, Stenstorp och Gudhem.

Hjo landsfiskalsdistrikt:

Fågelås kommun och Tibro köping samt Hjo stad.

Vartofta landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Frökind, Vartofta, Mullsjö och Habo.

Tidaholms landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Dimbo, Hökensås och Fröjered samt Tidaholms stad.

Skara landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Valle och Ardala samt Skara stad.

Kvänums landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Saleby, Kvänum och Vilske.

Grästorps landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Grästorp, Tun och Essunga.

Vara landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Levene, Ryda, Vedum, Larv samt Vara köping.

Kållands landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Järpås, Örslösa, Norra Kålland, Kållands-Råda och Vinninga.

Götene landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Husaby och Kinnekulle samt Götene köping.

VÄRMLANDS LÄN.

Färnebo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Rämmen och Värmlandsberg.

Filipstads landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Kroppa, Ullvättern samt Storfors köping och Filipstads stad.

Väse landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Visnum, Väse och Östra Fågelvik.

Hammarö landsfiskalsdistrikt:

Nyeds kommun och Hammarö köping.

Kils landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Stora Kil, Frykerud och Grava samt Forshaga köping.

Munkfors landsfiskalsdistrikt:

Ulleruds kommun och Munkfors köping.

Grums landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Nor och Ed samt Grums köping.

Säffle landsfiskalsdistrikt:

Värmlandsnäs kommun och Säffle stad.

Gillbergs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Svanskog, Gillberga, Stavnäs och Glava.

Årjängs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Sillerud och Holmedal samt Årjängs köping.

Järnskögs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Järnskög och Töcksmark.

Charlottenbergs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Gunnarskog, Eda och Köla.

Arvika landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Älgå och Brunskog samt Arvika stad.

Anm. Stadsfiskalstjänsten i Arvika bibehålles tills vidare.

Finnskoga landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Finnskoga-Dalby.

Ekshärads landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Norra Ny och Ekshärad.

Hagfors landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Norra Råda och Gustav Adolf samt Hagfors stad.

Sunne landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Stora Sunne, Lysvik och Gräsmark samt Sunne köping.

Torsby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Fryksände, Vitsand och Östmark.

ÖREBRO LÄN.

Glanshammars landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Axberg, Tysslinge, Mosjö och Glanshammar.

Sköllersta landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Asker, Stora Mellösa, Ekeby och Gällersta samt Sköllersta.

Hallsbergs landsfiskalsdistrikt:

Hallsbergs landskommun, Viby kommun samt köpingarna Hallsberg och Laxå.

Kumla landsfiskalsdistrikt:

Kumla landskommun samt Kumla stad.

Askersunds landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Lerbäck och Hammar samt Askersunds stad.

Lekebergs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Lekeberg och Svartå.

Karlskoga landsfiskalsdistrikt:

Degerfors köping och Karlskoga stad.

Hällefors landsfiskalsdistrikt:

Kommunen Grythyttan samt Hällefors köping.

Nora landsfiskalsdistrikt:

Noraskog kommun samt Nora stad.

Anm. Staden Nora ingår i distriktet tills vidare allenast i polis- och åklagarhänseende.

Fellingsbro landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Näsby, Fellingsbro och Ramsberg.

Lindesbergs landsfiskalsdistrikt:

Lindes landskommun samt Lindesbergs stad.

Ljusnarsbergs landsfiskalsdistrikt:

Ljusnarsbergs kommun samt Kopparbergs köping.

VÄSTMANLANDS LÄN.

Fagersta landsfiskalsdistrikt:

Fagersta stad.

Norbergs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Norberg och Västerfärnebo.

Siende landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Dingtuna, Skultuna, Tillberga och Kungsåra.

Ramnäs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ramnäs och Sura.

Hallstahammars landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Munktorp och Kolbäck samt Hallstahammars köping.

Arboga landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Kung Karl, Medåker samt Kungsörs köping och Arboga stad.

Kolsva landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Kolsva och Skinnskatteberg.

Sala landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Tärna och Möklinta.

Anm. Kungl. Maj:t vill framdeles besluta om staden Salas förenande med distriktet.

Heby landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Västerlövsta, Fjärdhundra och Vittinge.

Våla landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Östervåla och Nora.

KOPPARBERGS LÄN.

Stora Kopparbergs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Vika, Stora Kopparberg och Sundborn.

Svärdsjö landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Svärdsjö och Enviken.

Stora Tuna landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Stora Tuna och Gustafs.

Borlänge landsfiskalsdistrikt:

Borlänge stad.

Avesta landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna By, Folkärna och Grytnäs samt Krylbo köping och Avesta stad.

Hedemora landsfiskalsdistrikt:

Hedemora landskommun och Hedemora stad.

Sätters landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Husby och Stora Skedvi samt Sätters stad.

Smedjebackens landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Söderbärke och Norrbärke samt Smedjebackens köping.

Ludvika landsfiskalsdistrikt:

Ludvika landskommun samt Ludvika stad.

Grangärde landsfiskalsdistrikt:

Grangärde kommun.

Nås landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Säfsnäs, Floda och Nås.

Järna landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Järna och Äppelbo.

Malungs landsfiskalsdistrikt:

Kommunen Malung.

Lima landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Lima och Transtrand.

Gagnefs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Gagnef, Ål och Bjursås.

Leksands landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Leksand och Siljansnäs.

Rättviks landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Rättvik, Boda och Ore.

Orsa landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Orsa och Våmhus samt de delar av Mora kommun, som äro belägna dels inom Våmhus kommuns territoriella område, dels ock norr om sistnämnda kommun.

Mora landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Sollerön, Venjan och de delar av Mora kommun, som icke ingå i Orsa landsfiskalsdistrikt samt Morastrands köping.

Älvdalens landsfiskalsdistrikt:

Älvdalens kommun.

Särna landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Särna och Idre.

GÄVLEBORGS LÄN.

Sandvikens landsfiskalsdistrikt:

Årsunda kommun samt Sandvikens stad.

Valbo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Österfärnebo, Hedesunda och Valbo.

Hille landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hille och Hamrånge.

Ockelbo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ockelbo och Järbo.

Storviks landsfiskalsdistrikt:

Ovansjö kommun och Storviks köping.

Hofors landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hofors och Torsåker.

Bollnäs landsfiskalsdistrikt:

Kommunen Hanebo samt Bollnäs landskommun och Bollnäs stad.

Ovanåkers landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Alfta och Ovanåker.

Söderala landsfiskalsdistrikt:

Skogs och Söderala kommuner.

Norråla landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Norråla, Rengsjö, Njutånger och Enånger.

Delsbo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Bjuråker och Delsbo.

Forsa landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Forsa, Harmånger och Hälsingtuna.

Bergsjö landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Gnarp, Bergsjö och Hassela.

Arbrå landsfiskalsdistrikt:

Arbrå kommun.

Järvsö landsfiskalsdistrikt:

Järvsö kommun.

Ljusdals landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ljusdal och Ramsjö samt Ljusdals köping.

Färila landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Färila-Kårböle samt Los.

VÄSTERNORRLANDS LÄN.

Borgsjö landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Haverö och Borgsjö samt Ånge köping.

Torps landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Torp och Stöde.

Tuna landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Selånger, Tuna och Attmar.

Njurunda landsfiskalsdistrikt:

Njurunda kommun.

Sköns landsfiskalsdistrikt:

Alnö kommun samt Sköns och Timrå köpingar.

Söråkers landsfiskalsdistrikt:

Hässjö kommun.

Indals landsfiskalsdistrikt:

Indals-Lidens kommun.

Säbrå landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Säbrå och Högsjö.

Kramfors landsfiskalsdistrikt:

Kramfors stad.

Bjärträ landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Nora och Skog, Bjärträ, Ullånger samt Nordingrå.

Nylands landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Boteå och Ytterlännäs.

Sollefteå landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Resele och Långsele samt Sollefteå stad.

Ramsele landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Helgum och Ramsele.

Ådalslidens landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ådals-Liden och Junsele.

Hotings landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Fjällsjö och Tåsjo.

Nätra landsfiskalsdistrikt:

Nätra kommun.

Anundsjö landsfiskalsdistrikt:

Anundsjö kommun.

Björna landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Björna, Gideå och Trehörningsjö.

Själlevads landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Mo och Själlevad.

Arnäs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Arnäs och Grundsunda.

JÄMTLANDS LÄN.

Bispgårdens landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Fors och Kälarne.

Ragunda landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Ragunda och Stugun.

Bräcke landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Bräcke och Revsund.

Brunflo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hackås och Brunflo.

Rödöns landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Rödön, Lit och Häggenås.

Föllinge landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Föllinge och Hotagen.

Hammerdals landsfiskalsdistrikt:

Hammerdals kommun.

Ströms landsfiskalsdistrikt:

Ströms kommun.

Frostvikens landsfiskalsdistrikt:

Frostvikens kommun.

Undersåkers landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Åre, Undersåker och Kall.

Mörsils landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Mörsil, Offerdal och Alsen.

Frösö landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hallen och Oviken samt Frösö köping.

Bergs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Berg, Övre Ljungadalen och Rätan.

Hede landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Hede och Tännäs.

Svegs landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Lillhärdal, Sveg och Hogdal samt Svegs köping.

VÄSTERBOTTENS LÄN.

Vännäs landsfiskalsdistrikt:

Vännäs landskommun och Vännäs köping.

Umeå södra landsfiskalsdistrikt:

Den söder om Ume älv belägna delen av Umeå landskommun samt Holmsunds köping.

Umeå norra landsfiskalsdistrikt:

Den norr om Ume älv belägna delen av Umeå landskommun samt kommunerna Sävar och Holmön.

Nordmalings landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Nordmaling och Hörnefors.

Bjurholms landsfiskalsdistrikt:

Bjurholms kommun.

Degerfors landsfiskalsdistrikt:

Degerfors kommun.

Lycksele norra landsfiskalsdistrikt:

Den norr om Ume älv belägna delen av Lycksele landskommun.

Lycksele södra landsfiskalsdistrikt:

Den söder om Ume älv belägna delen av Lycksele landskommun samt kommunen Örträsk och Lycksele stad.

Stensele landsfiskalsdistrikt:

Stensele kommun.

Sorsele landsfiskalsdistrikt:

Sorsele kommun.

Tärna landsfiskalsdistrikt:

Tärna kommun.

Åsele landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Åsele och Fredrika.

Dorotea landsfiskalsdistrikt:

Dorotea kommun.

Dikanäs landsfiskalsdistrikt:

Följande delar av Vilhelmina kommun: Dikanäs kyrkobokföringsdistrikt samt den del av Vilhelmina kyrkobokföringsdistrikt, som är belägen norr om gränslinjen mellan å ena sidan Heligfjälls skifteslag, Nästansjö och Fredrikshalls skifteslags hemskifte, hemmanet Lomsjönäs nr 1, kronoparken Aronsjökullarne, Bäcksele och Benkstjärns skifteslag, Latikbergs och Annivare lilla skifteslag, Järvsjö skifteslags hemskifte, Hacksjö skifteslags hemskifte samt hemmanet Norrvik nr 1 och å andra sidan kronoparken Malgomajlandet, Siksjönäs skifteslag, kronoparken Varesåsen, Lövlidens skifteslag, Vilhelmina, Baksjönäs, Bergbacka och Granbergs skifteslag, Malgoviks skifteslags utskifte vid Brännsjön, kronoparken Vojmåsen, Dalasjö skifteslag, Siksjö skifteslag, Rismyrlidens skifteslag, Gransjö skifteslag samt kronoparken Hörnan.

Vilhelmina landsfiskalsdistrikt:

De delar av Vilhelmina kommun, som icke ingå i Dikanäs distrikt samt Vilhelmina köping.

Bygdeå landsfiskalsdistrikt:

Bygdeå kommun.

Nysätra landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Nysätra och Lövånger.

Burträsk landsfiskalsdistrikt:

Burträsk kommun.

Skellefteå södra landsfiskalsdistrikt:

Bureå kommun samt den söder om Skellefte älv belägna delen av Skellefteå landskommun.

Skellefteå norra landsfiskalsdistrikt:

Den norr om Skellefte älv belägna delen av Skellefteå landskommun.

Byske landsfiskalsdistrikt:

Byske kommun.

Jörns landsfiskalsdistrikt:

Jörns kommun.

Norsjö landsfiskalsdistrikt:

Norsjö kommun.

Malå landsfiskalsdistrikt:

Malå kommun.

NORRBOTTENS LÄN.

Piteå norra landsfiskalsdistrikt:

Norr fjärdens kommun samt den norr om Pite älv belägna delen av Piteå landskommun ävensom de söder om älven, i samma kommun belägna byarna Sikfors med Borgfors, Selsborg, Kullen, Skomanstjälen, Storsträsk och Bäcknäs ävensom Piteå stad.

Piteå södra landsfiskalsdistrikt:

Hortlax kommun samt de delar av Piteå landskommun, som icke ingå i Piteå norra landsfiskalsdistrikt.

Älvsby landsfiskalsdistrikt:

Älvsby kommun samt Älvsbyns köping.

Arvidsjaur landsfiskalsdistrikt:

Arvidsjaur kommun.

Arjeplogs landsfiskalsdistrikt:

Arjeplogs kommun.

Nederluleå landsfiskalsdistrikt:

Nederluleå kommun.

Överluleå landsfiskalsdistrikt:

Edefors och Överluleå kommuner samt Bodens stad.

Anm. Staden Boden ingår i distriktet allenast i utsökningshänseende.

Jokkmokks landsfiskalsdistrikt:

Jokkmokks kommun.

Råneå landsfiskalsdistrikt:

Råneå kommun.

Överkalix landsfiskalsdistrikt:

Överkalix kommun.

Töre landsfiskalsdistrikt:

Töre kommun.

Nederkalix landsfiskalsdistrikt:

Nederkalix kommun.

Haparanda landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Nedertorneå och Karl Gustav samt Haparanda stad.

Övertorneå landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Övertorneå och Hietaniemi.

Korpilombolo landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Korpilombolo och Tärendö.

Pajala landsfiskalsdistrikt:

Kommunerna Pajala och Junosuando.

Hakkas landsfiskalsdistrikt:

Följande inom Gällivare kommun belägna byar och lägenheter: Ansavaara, Björkberget, Båtråsk, Bönträsk, Flakaberg, Getberget, Hakkasbyn, Hjärpudden, Hornberg, Vitträsk kapell, Härkmyran, Kattån, Keväjärvi, Kittisvaara, Kilvo, Koski-vaara, Lillberget, Lillsaivis, Lomondivaara, Muorka, Mårdsel, Mäntyvaara, Natta-vaara by och stationssamhälle, Neitisskaite, Norsivaara, Pahtapale, Palohuornas, Palovaara, Polcirkelns station, Purnu, Radnilombolo, Ratukkavaara, Ristråsk, Rovanen, Rudna, Ruuti, Sadjemvaara, Salmijärvi, Sammako, Sarvisvaara, Satter, Siekkavaara, Skeldoive, Skröven, Slättberg, Solberget, Solmyran, Storberget, Storsaivis, Suobbat, Talvirova, Tiurivaara, Torasjärvi, Torrivaara, Ullatti, Ur-timjaure, Västanälvi, Vuoddas, Vuomavaara, Vähävaara, Yrtivaara och Äijävaara.

Gällivare landsfiskalsdistrikt:

De delar av Gällivare kommun, som icke ingå i Hakkas landsfiskalsdistrikt.

Kiruna landsfiskalsdistrikt:

Jukkasjärvi församling av Kiruna stad.

Vittangi landsfiskalsdistrikt:

Vittangi församling av Kiruna stad.

Karesuando landsfiskalsdistrikt:

Karesuando kommun.

Översikt över personalorganisationen.

Befattning och lönegrad	A n t a l b e f a t t n i n g a r			
	nuvarande organisation	enligt utredningens förslag	enligt departementets förslag	Skillnad mellan nuvarande organisation och departementets förslag
Landsfiskal Ca 29.....	—	7	9	+ 9
» Ca 27.....	7	348	346	+ 339
» Ca 26.....	43	—	—	— 43
» Ca 25.....	360	—	—	— 360
Biträdande landsfiskal Ce 25.....	—	15	16	+ 16
Landsfiskalsassistent Ce 20—22....	176	145	148	— 28
Konstapel Ce 14	176	—	—	— 176
Kontorist Ce 13	10	112	100	+ 90
Kanslibitråde Ce 11.....	102	265	249	+ 147
Kontorsbiträde Cf 4—Ca 8.....	398	394	433	+ 35
Summa	1 272	1 286	1 301	+ 29

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sid.
Kungl. Maj:ts proposition	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Utdrag av statsrådsprotokollet den 23 februari 1951	2
I Inledning	2
II Nuvarande förhållanden m. m.	4
Departementschefen	10
III Förslag till ny landsfiskalsorganisation	11
<i>Distriktsindelningen</i>	11
Utredningen	11
Yttranden	15
Departementschefen	16
<i>Kontorsorganisationen</i>	17
Utredningen	17
Yttranden	22
Departementschefen	24
<i>Rekryterings- och utbildningsfrågor</i>	26
Utredningen	26
Yttranden	28
Departementschefen	28
<i>Lönefrågor</i>	29
Utredningen	29
Yttranden	31
Departementschefen	32
<i>Övergångsanordningar</i>	33
Utredningen	33
Yttranden	35
Departementschefen	36
<i>Tjänstelokaler och deras möblering</i>	38
Utredningen	38
Yttranden	40
Departementschefen	40
IV Anslagsberäkningar	40
Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar	40
Landsfiskalerna m. fl.: Omkostnader	41
Landsfiskalerna m. fl.: Utrustning av kontorslokaler m. m.	42
V Hemställan	42
Bilagor:	
1. Förslag till rikets indelning i landsfiskalsdistrikt	45
2. Översikt över personalorganisationen	64